

Práva obetí trestných činov v trestných konaniach - Španielsko

Fyzické osoby, ktoré sú obeťami trestného činu spáchaného v Španielsku alebo trestného činu, ktorý môže byť stíhaný v Španielsku, sa podľa zákona č. 4/2015 z 27. apríla 2015 považujú za obeť trestného činu bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť, bez ohľadu na to, či dosiahli zákonný vek alebo sú maloletí, a či sa na území zdržiavajú oprávnene. Ustanovenia tohto zákona sa uplatňujú:

a) na priame obeť, a to na každú fyzickú osobu, ktorej bola v priamom dôsledku trestného činu spôsobená ujma na osobe alebo na majetku, najmä telesná, duševná alebo citová ujma či majetková škoda.

b) na nepriame obeť, v prípade úmrtia alebo zmiznutia osoby v priamom dôsledku trestného činu, za predpokladu, že za čin nenesú priamu zodpovednosť:

1. Na manžela/manželku obeť, ak nie sú právne alebo fakticky oddelení, a na deti obeť alebo deti manžela/manželky obeť, ak nie sú právne alebo fakticky oddelení, ktoré s nimi žijú v čase úmrtia alebo zmiznutia; na každú osobu, ktorá je v čase úmrtia alebo zmiznutia s obeťou v porovnateľnom citovom vzťahu, a na deti tejto osoby, ktoré žijú s obeťou v čase úmrtia alebo zmiznutia; na rodičov obeť alebo na priamych či treťostupňových príbuzných, za ktorých má obeť rodičovskú zodpovednosť a na osoby, ktoré sú v poručníctve alebo v pestúnskej starostlivosti obeť.

2. Ak neexistuje žiadna z uvedených osôb, ustanovenia sa uplatňujú na iných priamych príbuzných a na súrodencov obeť, pričom sa uprednostní právny zástupca obeť.

- Základné práva obeť: Všetky obeť majú od prvého kontaktu s orgánmi alebo úradníkmi právo na ochranu, informácie, podporu, pomoc a starostlivosť, ako aj na aktívnu účasť na trestnom konaní a na úctivé, profesionálne, osobné a nediskriminačné zaobchádzanie. Pomoc obeťiam, ako aj služby na podporu a služby restoratívnej spravodlivosti sú poskytované počas celého trestného konania a dostatočne dlho po jeho ukončení, bez ohľadu na to, či je totožnosť páchatelja známa, a bez ohľadu na výsledok konania.
- Kontaktné miesto: úrady na pomoc obeťiam

Ako obeť trestného činu vám zákon poskytuje určité osobitné práva pred, počas a po súdnom konaní (proces).

Trestné konanie v Španielsku začína vyšetrovaním trestného činu, ktoré vykonáva justičná polícia pod dohľadom vyšetrovacieho sudcu. Na konci vyšetovania vyšetrovací sudca postúpi prípad prokurátorovi, ktorý rozhodne o ďalšom postupe. Ak neexistujú dostatočné dôvody na podanie obžaloby na páchatelja a prokurátor nevznesie obvinenie, vyšetrojúci sudca konanie ukončí. Inak bude prípad postúpený príslušnému súdu na účely súdneho konania.

Počas súdneho konania súd preskúma dôkazy a rozhodne o tom, či údajný páchatel je alebo nie je vinný. Ak je páchatel uznaný vinným, súd mu uloží trest. Trestné konanie môže pokračovať s možnosťou odvolania na vyšší súd.

Ako obeť sa na trestnom konaní môžete zúčastňovať ako **svedok** alebo môžete zohrávať aktívnejšiu úlohu ako **súkromný žalobca**, a využiť tak dodatočné práva vyplývajúce z toho, že ste účastníkom konania. Podľa článku 124 španielskej ústavy musí prokurátor v každom prípade ochrániť záujmy obeť/obeť počas celého konania.

Od začiatku predbežného vyšetovania poskytujú obeťiam násilia založenom na rodovej príslušnosti pomoc špecializovaní právnici. Na základe reformy organického zákona o súdnej moci (LOPJ) organickým zákonom č. 7/2015, súdy pre násilie páchané na ženách sa takisto zaoberajú trestnými činmi proti ochrane súkromia, právu žien na sebavedomie a ochranu cti, ako i trestnými činmi pohrdania súdom alebo nerešpektovania predbežných opatrení.

Kliknite na nižšie uvedené odkazy pre viac informácií

[🔗 1 - Moje práva v prípade, že sa stanem obeťou trestného činu](#)

[🔗 2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetovania alebo súdneho konania](#)

☞ 3 - Moje práva po skončení súdneho konania

☞ 4 - Náhrada škody

☞ 5 - Moje práva na podporu a pomoc

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 12/03/2019

1 - Moje práva v prípade, že sa stanem obeťou trestného činu

Aké informácie mi orgán (napr. polícia, prokurátor) poskytne po tom, ako bol spáchaný trestný čin, ale pred tým, ako som tento trestný čin vôbec nahlásil?

Ako obeť máte vo všeobecnosti právo na ochranu, informácie, podporu, pomoc a starostlivosť od prvého kontaktu s orgánmi alebo úradníkmi a počas poskytovania asistenčných a podporných služieb orgánmi verejnej správy, a to aj pred oznámením trestného činu.

Orgány alebo úradníkov, na ktorých sa na začiatku obrátite, môžete požiadať, aby vám sprostredkovali kontakt s **úradmi na podporu obetí trestných činov** (*Oficinas de Asistencia las Víctimas del delito*), ktoré vám budú bezplatne a dôverne poskytovať pomoc aj v prípade, že ste trestný čin ešte neoznámili.

Od prvého kontaktu s orgánmi a úradníkmi vás môže sprevádzať osoba, ktorú si vyberiete.

Okrem toho máte pri akomkoľvek úkone, ktorý sa musí vykonať po oznámení trestného činu, právo pochopiť a byť pochopený. Toto právo sa týka aj informácií pred oznámením trestného činu, pričom tlmočenie sa v prípade potreby poskytuje v zákonne uznanom posunkovom jazyku, ako aj prostriedkami na podporu ústnej komunikácie.

Celá komunikácia, či už ústna alebo písomná, bude prebiehať v jasnom, jednoduchom a prístupnom jazyku, pričom sa bude prihliadať na vaše osobné charakteristiky a potreby, najmä ak máte zmyslové alebo mentálne postihnutie alebo ak ste maloletý.

Informácie, na ktoré máte nárok ako obeť a ktoré vám budú poskytované od prvého kontaktu s orgánmi alebo úradníkmi a počas poskytovania asistenčných a podporných služieb, sa týkajú najmä:

- postupu oznamovania trestného činu a získania poradenstva a pomoci advokáta a v prípade potreby podmienok, za ktorých možno tieto služby získať bezplatne,
- pomocných a podporných opatrení, ktoré máte k dispozícii, či už lekárske, psychologické alebo materiálne, a postupu, ako ich získať,
- možnosti požiadať o ochranné opatrenia a v prípade potreby postupu podania príslušnej žiadosti,
- náhrady škody, na ktorú máte nárok, a v prípade potreby postupu uplatnenia tohto nároku,
- dostupných služieb restoratívnej spravodlivosti v prípadoch, keď je to právne možné,
- prípadov, v ktorých vám môžu byť preplatené právne výdavky, a v prípade potreby postupu uplatnenia príslušného nároku.

V prípade potreby môžete získať aj informácie o tlmočnických a prekladateľských službách a o dostupných komunikačných pomôckach a službách.

Ak nemáte pobyt v Španielsku, máte nárok na informácie o postupe na uplatnenie vašich práv.

Nežijem v krajine EÚ, v ktorej došlo k trestnému činu (občania EÚ a občania tretích krajín). Ako sú chránené moje práva?

Ak ste obeťou trestného činu a máte pobyt v Španielsku, budete môcť španielskym orgánom oznámiť trestné činy spáchané v iných krajinách Európskej únie.

V prípade, že sa španielske orgány rozhodnú nepokračovať vo vyšetrovaní, pretože nemajú právomoc, bezodkladne zašlú oznámenie príslušným orgánom štátu, v ktorom boli skutky spáchané, a ako oznamovateľa vás o tom informujú.

Ak ste občanom členského štátu EÚ s obvyklým pobytom v Španielsku a trestný čin, ktorého ste obeťou, bol spáchaný v inom členskom štáte EÚ než v Španielsku (obeť trestného činu v cezhraničných situáciách), môžete sa obrátiť na úrady na podporu obetí trestných činov, ktoré vám môžu poskytnúť informácie o súdnych konaniach v krajine, v ktorej bol trestný čin spáchaný, a o náhrade škody, na ktorú by ste mohli mať nárok. Ak ide o teroristický trestný čin, mali by ste sa obrátiť na generálne riaditeľstvo ministerstva vnútra na podporu obetí terorizmu (*Dirección General de Apoyo a las Víctimas del Terrorismo del Ministerio del Interior*).

Ak ste občan, ktorý nemá pobyt v Španielsku, máte právo na bezplatné tlmočenie v prípade, že nehovoríte po španielsky alebo príslušným regionálnym jazykom. Polícia vám môže poskytnúť formulár na oznámenie trestného činu vo vašom jazyku, ako aj telefonický alebo osobný prístup k tlmočníkovi. Súdy majú tlmočnickú službu, ktorá bude svoju činnosť koordinovať s úradmi na podporu obetí trestných činov. Ak nemáte pobyt v Španielsku, máte navyše nárok na informácie o postupe na uplatnenie vašich práv.

Ak sa na vás vzťahuje ochranný príkaz vydaný v niektorom členskom štáte, môžete požiadať o európsky ochranný príkaz. Prostredníctvom zjednodušeného a zrýchleného postupu vám bude poskytnutá ochrana prostredníctvom nového ochranného opatrenia prijatého členským štátom, do ktorého cestujete alebo do ktorého sa sťahujete.

Ak oznámim trestný čin, aké informácie dostanem?

V čase oznámenia trestného činu máte nárok na riadne overenú kópiu oznámenia. Ak neovládáte žiadny z úradných jazykov miesta, kde trestný čin oznamujete, budete mať nárok aj na bezplatnú jazykovú pomoc a písomný preklad kópie oznámenia, ktoré podávate.

Takisto máte nárok na informácie o:

- dostupných opatreniach starostlivosti a podpory, či už lekárskeho, psychologického alebo materiálneho, a o postupe na ich získanie, a v prípade potreby aj o možnostiach získania náhradného ubytovania,
- práve vypovedať pred orgánmi zodpovednými za vyšetrovanie,
- možnosti požiadať o ochranné opatrenia a v prípade potreby postupu podania príslušnej žiadosti,
- náhrady škody, na ktorú máte nárok, a v prípade potreby postupu uplatnenia tohto nároku,
- tlmočnických a prekladateľských službách,
- akýchkoľvek dostupných komunikačných pomôckach a službách,
- postupoch, ktorými si môžete uplatniť svoje práva, ak nežijete v Španielsku,
- odvolaniach, ktoré môžete podať proti akýmkoľvek rozhodnutiam, ktoré považujete za nezlučiteľné s vašimi právami,
- kontaktných údajoch orgánu zodpovedného za konanie a o kanáloch, ktoré môžete používať na komunikáciu s týmto orgánom,
- dostupných službách restoratívnej spravodlivosti v prípadoch, keď je to právne možné,
- prípadoch, v ktorých vám môžu byť preplatené právne výdavky, a v prípade potreby o postupe uplatnenia príslušného nároku,
- práve podať všeobecnú žiadosť o oznámenie niektorých rozhodnutí v konaní, medzi ktoré patrí okrem iného rozhodnutie nezačať trestné konanie, konečný rozsudok v konaní, rozhodnutia o uväznení alebo následnom prepustení páchateľa, ako aj o možnom úteku páchateľa z väzby a rozhodnutia akéhokoľvek súdneho alebo väzenského orgánu, ktoré sa týkajú osôb odsúdených za trestné činy spáchané s použitím násillia alebo zastrešovania, ktoré predstavujú riziko pre vašu bezpečnosť.

Okrem toho budete informovaný o dátume, čase a mieste súdneho konania, ako aj o obsahu obvinení proti páchateľovi.

Ak ste obeťou trestného činu **násillia založeného na rodovej príslušnosti**, budete informovaný o rozhodnutiach o uväznení alebo následnom prepustení páchateľa, ako aj o možnom úteku páchateľa z väzby a takisto o rozhodnutiach, ktorými sa schvaľujú osobné ochranné opatrenia, alebo o zmene už schválených opatrení, ak sú určené na zaistenie vašej bezpečnosti, a to bez toho, aby ste o to museli požiadať, s výnimkou prípadov, keď vyjadríte želanie, aby vám tieto upozornenia neboli doručované.

Budete mať možnosť bezplatne a dôverne využívať služby pomoci a podpory poskytované úradmi na podporu obetí trestných činov. Ak je to potrebné, bude vám sprostredkovaný kontakt s týmito úradmi v závislosti od závažnosti trestného činu alebo na vašu žiadosť.

Ak príslušné trestné činy viedli k mimoriadne závažnej ujme, môžu orgány verejnej správy a úrady na podporu obetí trestných činov rozšíriť poskytovanie asistenčných a podporných služieb aj na vašich rodinných príslušníkov. Na tento účel sa rodinní príslušníci vymedzujú ako ľudia, ktorí sú s vami prepojení manželstvom alebo podobným vzťahom, a príbuzní do druhého stupňa (starí rodičia, súrodenci a vnúčatá).

Mám právo na bezplatné tlmočenie alebo preklad (keď sa obrátim na políciu alebo na iné orgány, alebo počas vyšetrovania a súdneho konania)?

Ak ste občan, ktorý nemá pobyt v Španielsku, máte právo na bezplatné tlmočenie v prípade, že nehovoríte po španielsky alebo príslušným regionálnym jazykom. Polícia vám môže poskytnúť formulár na oznámenie trestného činu vo vašom jazyku, ako aj telefonický alebo osobný prístup k tlmočníkovi. Súdny majú tlmočnickú službu, ktorá bude svoju činnosť koordinovať s úradmi na podporu obetí trestných činov.

Úrady na podporu obetí trestných činov vám poskytnú informácie o vašom práve na bezplatnú jazykovú pomoc a na písomný preklad kópie oznámenia, ak nerozumiete žiadnym z úradných jazykov v mieste, kde oznámite trestný čin, ani nimi nehovoríte.

Máte najmä nárok na:

- bezplatnú pomoc tlmočníka do jazyka, ktorému rozumiete, počas výpovede pred sudcom, prokurátorom alebo policajným úradníkom v rámci vyšetrovania, alebo počas svedeckej výpovede v súdnom konaní alebo na akomkoľvek verejnom vypočutí.

Toto právo sa bude uplatňovať aj v prípade poruchy sluchu alebo reči;

- právo na bezplatný preklad určitých rozhodnutí v konaní, ako je napríklad rozhodnutie nezačať trestné konanie, konečný rozsudok v konaní, rozhodnutia o uväznení alebo následnom prepustení páchateľa, ako aj o možnom úteku páchateľa z väzby a rozhodnutia akéhokoľvek súdneho alebo väzenského orgánu, ktoré sa týkajú osôb odsúdených za trestné činy spáchané s použitím násillia alebo zastrasovania, ktoré predstavujú riziko pre vašu bezpečnosť, a rozhodnutie o uzatvorení vyšetrovania.

Môžete požiadať, aby preklad obsahoval stručné zhrnutie dôvodov prijatého rozhodnutia;

- bezplatný preklad akýchkoľvek informácií, ktoré sú dôležité pre vašu účasť v trestnom konaní. Na tento účel môžete podať odôvodnenú žiadosť o to, aby sa dokument považoval za nevyhnutný;
- informácie v jazyku, ktorému rozumiete, o dátume, čase a mieste súdneho konania.

Pomoc tlmočníka môže byť poskytnutá prostredníctvom videokonferencie alebo akéhokoľvek telekomunikačného prostriedku, pokiaľ sudca alebo súd *ex offio* alebo na žiadosť jednej zo strán nesúhlasí s tým, že tlmočník bude fyzicky prítomný, s cieľom ochrániť vaše práva.

Písomný preklad dokumentov môže byť výnimočne nahradený ústnym zhrnutím ich obsahu v jazyku, ktorému rozumiete, s cieľom zabezpečiť spravodlivosť konania.

Ak chcete, aby boli policajné úkony tlmočené alebo preložené, a takáto pomoc vám nie je poskytnutá, môžete sa odvolať u vyšetrojúceho sudcu. Odvolanie sa považuje za podané v okamihu, keď vyjadríte svoj nesúhlas s odopretím požadovaného tlmočenia alebo prekladu.

Ako úrad zabezpečuje, že chápem a som pochopený (napr. ak som dieťa, ak mám zdravotné postihnutie)?

Ako obeť máte vo všeobecnosti právo na ochranu, informácie, podporu, pomoc a starostlivosť od prvého kontaktu s orgánmi alebo úradníkmi a počas poskytovania asistenčných a podporných služieb orgánmi verejnej správy, a to aj pred oznámením trestného činu.

Orgány alebo úradníkov, na ktorých sa na začiatku obrátite, môžete požiadať o to, aby vám sprostredkovali kontakt s úradmi na podporu obetí trestných činov, ktoré vám budú bezplatne a dôverne poskytovať pomoc aj v prípade, že ste trestný čin ešte neoznámili.

Od prvého kontaktu s orgánmi a úradníkmi vás môže sprevádzať osoba, ktorú si vyberiete.

Okrem toho máte pri akomkoľvek úkone, ktorý sa musí vykonať po oznámení trestného činu, právo pochopiť a byť pochopený. Toto právo sa týka aj informácií pred oznámením trestného činu, pričom tlmočenie sa v prípade potreby poskytuje v zákonne uznanom posunkovom jazyku, ako aj prostriedkami na podporu ústnej komunikácie.

Celá komunikácia, či už ústna alebo písomná, bude prebiehať v jasnom, jednoduchom a prístupnom jazyku, pričom sa bude prihliadať na vaše osobné charakteristiky a potreby, najmä ak máte zmyslové alebo mentálne postihnutie alebo ak ste maloletý.

Služby na podporu obetí

Kto poskytuje podporu obetiam?

Ak ste obeťou trestného činu, máte právo bezplatne a dôverne využívať asistenčné a podporné služby poskytované orgánmi verejnej správy, ako aj k službám poskytovaným **úradmi na podporu obetí trestných činov**.

Úrady na podporu obetí trestných činov zriadilo ministerstvo spravodlivosti, aby poskytovali bezplatné verejné multidisciplinárne služby na riešenie potrieb obetí.

Úrady majú kancelárie vo všetkých **autonómnych oblastiach**, a to v takmer všetkých hlavných mestách provincií, ako aj v iných mestách.

Úrady na podporu obetí trestných činov vám ako obeti trestného činu poskytnú komplexnú, koordinovanú a špecializovanú podporu s cieľom splniť vaše osobitné právne, psychologické a sociálne potreby.

Ak ste obeťou **terorizmu**, môžete sa obrátiť na úrad na poskytovanie informácií a pomoci obetiam terorizmu (**Oficina de Información y Asistencia a Víctimas del Terrorismo de la Audiencia Nacional**) národného trestného a správneho súdu, hoci ak chcete, môžete sa obrátiť aj na úrad na podporu obetí trestných činov vo vašej provincii. Úrad na podporu obetí trestných činov potom bude koordinovať s Úradom na poskytovanie informácií a pomoci obetiam terorizmu.

Právo prístupu pokračuje počas poskytovania asistenčných a podporných služieb a prípadne aj služieb restoratívnej spravodlivosti, počas celého trestného konania a primeraný čas po jeho ukončení bez ohľadu na to, či je známa totožnosť páchatela, a bez ohľadu na výsledok konania, a to vrátane obdobia pred oznámením trestného činu.

Ak príslušné trestné činy viedli k mimoriadne závažnej ujme, môžu orgány verejnej správy a úrady na podporu obetí trestných činov rozšíriť poskytovanie asistenčných a podporných služieb aj na vašich rodinných príslušníkov. Na tento účel sa rodinní príslušníci vymedzujú ako ľudia, ktorí sú s vami prepojení manželstvom alebo podobným vzťahom, a príbuzní do druhého stupňa (starí rodičia, súrodenci a vnúčatá).

Ak máte maloleté deti alebo ak ste maloletá osoba, ktorej je poručníkom alebo ktorú má v osobnej starostlivosti žena, ktorá je obeťou násillia založeného na rodovej príslušnosti, alebo osoba, ktorá je obeťou domáceho násillia, budete mať nárok na osobitné opatrenia pomoci a ochrany stanovené zákonom.

Navyše, ak ste obeťou teroristických trestných činov alebo násillia založeného na rodovej príslušnosti alebo ak ste maloletý, budete mať aj práva uznané podľa osobitných právnych predpisov týkajúcich sa jednotlivých druhov trestných činov.

Poskytnite mi polícia automaticky kontakt na podporné služby pre obeť?

Štátni policajní úradníci a prípadne aj polícia autonómnej oblasti, v ktorej došlo k trestnému činu, vykonajú v čase oznámenia trestného činu počiatočné individuálne posúdenie vašej situácie s cieľom určiť vaše potreby ochrany a podľa potreby vás identifikujú ako zraniteľnú obeť. V rámci tohto počiatočného posúdenia dostanete informácie o možnosti obrátiť sa na úrad na podporu obetí trestných činov.

Každý orgán alebo úradník, ktorý s vami prichádza do kontaktu, vám musí v prípade potreby sprostredkovať kontakt s úradmi na podporu obetí trestných činov, a to v závislosti od závažnosti trestného činu alebo na vašu žiadosť.

Ako je chránené moje súkromie?

Prístup k asistenčným a podporným službám poskytovaným orgánmi verejnej správy, ako aj k službám poskytovaným úradmi na podporu obetí trestných činov bude vo všetkých prípadoch dôverný.

Informácie, ktoré poskytnete policajným úradníkom či inému orgánu, alebo úradníkovi, ktorý vám pomáha od prvého okamihu, možno iným asistenčným a podporným službám, ako sú úrady na podporu obetí trestných činov, odovzdať len s vaším predchádzajúcim a informovaným súhlasom.

Služby na podporu obetí môžu informácie, ktoré o vás získali, poskytnúť tretím stranám len s vaším predchádzajúcim a informovaným súhlasom.

Pokiaľ ide o oblasť súdnictva, sudcovia, sudy, prokurátori, iné orgány a úradníci zodpovední za vyšetrovanie trestného činu, ako aj všetci ostatní, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú alebo zúčastňujú na konaní, v súlade so zákonom prijímajú potrebné opatrenia s cieľom chrániť vaše súkromie a súkromie vašich rodinných príslušníkov, a najmä brániť šíreniu akýchkoľvek informácií,

ktoré môžu viesť k odhaleniu vašej totožnosti, ak ste maloletá obeť alebo osoba so zdravotným postihnutím, ktorá potrebuje osobitnú ochranu.

Okrem toho môže súdny orgán zakázať získavanie, sprístupnenie alebo zverejnenie vašej podoby či podoby vašich rodinných príslušníkov, a to najmä ak ste maloletý alebo máte zdravotné postihnutie a potrebujete osobitnú ochranu.

Musím oznámiť trestný čin predtým, ako budem mať prístup k podpore pre obeť?

Každá obeť má právo na bezplatný a dôverný prístup k asistenčným a podporným službám úradu na podporu obetí trestných činov.

Prístup k asistenčným a podporným službám nebude podmienený predchádzajúcim oznámením trestného činu.

Osobná ochrana, ak som v nebezpečenstve

Aké druhy ochrany sú k dispozícii?

Orgány a úradníci zodpovední za vyšetrowanie, trestné stíhanie a súdne konanie týkajúce sa trestných činov prijímú potrebné zákonné opatrenia na ochranu života obetí a ich rodinných príslušníkov, ich duševného a telesného zdravia, slobody, bezpečnosti, sexuálnej slobody a integrity, ako aj na primeranú ochranu ich súkromia a dôstojnosti, najmä keď vypovedajú alebo ak musia svedčiť na súde.

Prokurátor zabezpečí splnenie práva na ochranu najmä v prípade maloletých obetí, pričom prijme vhodné opatrenia v ich záujme, ak je to potrebné na prevenciu alebo zníženie ujmy, ktorá im môže byť spôsobená v dôsledku konania.

Ak ste maloletý alebo máte telesné postihnutie (obete, ktoré potrebujú osobitnú ochranu), existuje možnosť preskúmania dôkazov znalcami pred súdnym konaním, ako aj možnosť zaznamenania vášho rozhovoru so špeciálne vyškoleným tímom v osobitnej miestnosti.

Kto mi môže ponúknuť ochranu?

Ochranné opatrenia sa musia prijať na základe posúdenia vašej osobitnej situácie.

Za posúdenie týchto druhov opatrení a rozhodovanie o nich sú zodpovedné tieto inštitúcie:

- počas vyšetrowania trestného činu vyšetrujúci sudca alebo sudca, ktorý sa zaoberá násilím páchaným na ženách, bez toho, aby bolo dotknuté predbežné posúdenie a rozhodnutie, ktoré musí vykonať a prijať:
- prokurátor počas svojho vyšetrowania alebo počas konania týkajúceho sa maloletých obetí,
- policajní úradníci, ktorí sa podieľali na počiatočnej fáze vyšetrowania,
- počas súdneho konania sudca alebo súd, ktorý je zodpovedný za daný prípad.

Posúdi niekto môj prípad, aby zistil, či mi hrozí ďalšia ujma od páchatela?

Áno. S cieľom stanoviť potrebné ochranné opatrenia sa najskôr vždy posúdi vaša konkrétna situácia.

Štátni policajní úradníci a prípadne aj polícia autonómnej oblasti, v ktorej došlo k trestnému činu, vykonajú v čase oznámenia trestného činu počiatočné individuálne posúdenie vašej situácie s cieľom určiť vaše potreby ochrany a podľa potreby vás identifikujú ako zraniteľnú obeť. V rámci tohto počiatočného posúdenia dostanete informácie o možnosti obrátiť sa na úrad na podporu obetí trestných činov.

Ak vám pomáha úrad na podporu obetí trestných činov, vykoná aj individuálne posúdenie vášho prípadu. Ak s tým súhlasíte, úradu sa môžu odovzdať informácie získané pri policajnom posúdení.

V individuálnom posúdení sa zohľadnia potreby, ktoré vyjadrite, ako aj vaše želania, pričom bude plne rešpektovaná vaša fyzická, duševná a morálna integrita.

Zohľadnia sa najmä:

- vaše osobné charakteristiky, situácia, okamžité potreby, rod, zdravotné postihnutie a stupeň zrelosti a osobitne sa posúdi najmä to, či ste osoba so zdravotným postihnutím alebo či máte vzťah závislosti s údajným páchatelom trestného činu, či ste maloletá obeť alebo či potrebujete osobitnú ochranu, alebo či existujú iné faktory osobitnej zraniteľnosti,
- povaha trestného činu, ktorého ste obeťou, a závažnosť spôsobenej ujmy, ako aj riziko, že sa trestný čin zopakuje. Vaše potreby v oblasti ochrany sa posúdia zvlášť, ak ste obeťou trestných činov terorizmu, trestných činov spáchaných zločineckou skupinou, násilia založeného na rodovej príslušnosti a domáceho násilia, trestných činov proti sexuálnej slobode

a integrite, obchodovania s ľuďmi, nedobrovoľného zmiznutia a trestných činov spáchaných z rasistických, antisemitských alebo iných dôvodov týkajúcich sa ideológie, náboženstva alebo viery, rodinnej situácie, príslušnosti k etnickej skupine, rase alebo národu, vášho národného pôvodu, rodu, sexuálnej orientácie alebo identity, alebo z dôvodu rodu, choroby alebo zdravotného postihnutia,

- okolnosti trestného činu, najmä v prípade násilných trestných činov.

Ak ste maloletý alebo ak máte nejaké zdravotné postihnutie a potrebujete osobitnú ochranu, zohľadnia sa aj vaše názory a záujmy, ako aj vaša osobná situácia a zásady záujmu maloletého alebo osoby so zdravotným postihnutím, ktorá potrebuje osobitnú ochranu, ako aj ich právo na informácie, nediskrimináciu, právo na dôvernosť, súkromie a právo na ochranu.

Bude niekto posudzovať môj prípad, aby zistil, či mi hrozí ďalšia ujma v rámci systému trestného súdnictva (počas vyšetrovania a súdneho konania)?

Áno, počas vyšetrovania trestného činu posúdi a určí ochranné vhodné opatrenia vyšetrujúci sudca alebo sudca, ktorý sa zaoberá násilím na ženách, alebo ak ide o trestný čin násillia založeného na rodovej príslušnosti, prokurátor alebo policajti, ktorí sa zúčastňujú na prvej fáze vyšetrovania.

Ak ste v nebezpečenstve, dostanete policajnú ochranu.

Z dôvodov bezpečnosti, verejného poriadku, užitočnosti alebo zachovania vašej dôstojnosti budete vypovedať prostredníctvom videokonferencie.

Ak ste obeťou určitých konkrétnych trestných činov, na základe ktorých vám môžu byť udelené ochranné opatrenia, ako je násillie založené na rodovej príslušnosti, domáce násillie, obchodovanie s ľuďmi na účely sexuálneho a pracovného vykorisťovania, zranenie, trestné činy proti slobode, mučenie, trestné činy proti jednotlivcovi, trestné činy proti sexuálnej slobode, proti súkromiu, proti právu na svoju podobu, nedotknuteľnosti domova, česti a sociálno-ekonomickému poriadku, máte právo na to, aby bol agresorovi uložený jeden z týchto zákazov, ak je to absolútne nevyhnutné na vašu ochranu: zákaz pobytu a pohybu na mieste, v štvrti, v meste alebo v regióne, zákaz priblíženia sa k vám alebo zákaz komunikácie s určitými ľuďmi.

Počas vyšetrovania sa na vašu ochranu môžu prijať tieto opatrenia:

- môžete vypovedať pred osobitne vyškolenými odborníkmi v osobitne navrhnutých alebo upravených zariadeniach,
- ak budete musieť vypovedať viackrát, budete vypovedať pred tou istou osobou v prípade, že to významne neohrozí priebeh konania, alebo ak nie je potrebné, aby ste vypovedali priamo pred sudcom alebo prokurátorom,
- ak ste obeťou násillia založeného na rodovej príslušnosti, domáceho násillia, trestného činu proti sexuálnej slobode alebo integrite, na vašu žiadosť môže vašu výpoveď zaznamenať osoba rovnakého pohlavia, pokiaľ by to významne neohrozilo priebeh konania alebo ak nie je potrebné, aby ste vypovedali priamo pred sudcom alebo prokurátorom.

Ak vás predvolajú ako svedka a sudca usúdi, že ste vo vážnom ohrození alebo je ohrozená vaša sloboda, majetok alebo rodina, môže podniknúť tieto kroky:

- chrániť vašu totožnosť, adresu, povolanie a pracovisko, pričom tieto informácie sa nepoužijú v konaní,
- zabrániť tomu, aby vás niekto mohol vidieť na súde, pričom ako doručovacia adresa bude určený samotný súd,
- zabrániť tomu, aby bola akýmkoľvek spôsobom zaznamenaná vaša podoba,
- nariadiť policajnú ochranu počas konania a po ňom,
- zabezpečiť prepravu na súd v služobných vozidlách,
- umiestniť vás na súde do čakárni strážených políciou,
- vo výnimočných prípadoch vám poskytnúť novú totožnosť a finančnú pomoc na zmenu miesta bydliska alebo práce.

Ak ste obeťou trestného činu násillia založeného na rodovej príslušnosti alebo domáceho násillia, môže vám byť vydaný „ochranný príkaz“, ktorý obsahuje všeobecné ochranné opatrenia proti agresorovi (zákaz pobytu a pohybu na určitých miestach, v štvrtiach, v mestách alebo v regiónoch, zákaz priblížiť sa k určitým ľuďom alebo komunikovať s nimi).

V priebehu súdneho konania môže sudca alebo predseda súdu nariadiť neverejné pojednávanie (obmedzenie prítomnosti audiovizuálnych médií na zasadnutiach súdu a zákaz zaznamenávania všetkých alebo niektorých pojednávaní) v záujme ochrany morálky, verejného poriadku a vás ako obeť a/alebo vašej rodiny. Môžu takisto zakázať zverejnenie totožnosti znalcov alebo iných osôb, ktoré sa zúčastňujú na súdnom konaní.

Ako súkromný žalobca môžete požiadať o neverejné vypočutie.

V priebehu konania možno na vašu ochranu prijať tieto opatrenia:

- opatrenia, ktoré zabránia vizuálnemu kontaktu s údajným páchatelom a ktoré zabezpečia, aby ste boli vypočutí bez prítomnosti v súdnej sieni; na tento účel možno použiť komunikačné technológie (inštalácia obrazovky v súdnej sieni a vydávanie vyhlásení prostredníctvom videokonferencie),
- opatrenia na zabránenie otázkam, ktoré sa týkajú vášho súkromného života a nemajú žiadny význam vo vzťahu ku stíhanému trestnému činu, pokiaľ sa sudca alebo súd výnimočne nedomnieva, že je potrebné na ne odpovedať,
- vykonanie neverejného ústneho vypočutia, hoci sudca alebo predseda súdu môže povoliť prítomnosť osôb, ktoré môžu v danom prípade preukázať osobitný záujem.

Opatrenia s cieľom zabrániť vizuálnemu kontaktu s údajným páchatelom a zabrániť otázkam týkajúcim sa vášho súkromného života môžu byť prijaté aj počas vyšetovania.

Aká ochrana je k dispozícii pre veľmi zraniteľné obeť?

V prípade zraniteľných obetí, ako sú maloletí a osoby so zdravotným postihnutím, ktoré potrebujú osobitnú ochranu, sa okrem opatrení uvedených v časti **„Bude niekto posudzovať môj prípad, aby zistil, či mi hrozí ďalšia ujma v rámci systému trestného súdnictva (počas vyšetovania a súdneho konania)?“** počas konania budú uplatňovať tieto opatrenia:

- získané vyhlásenia budú zaznamenané audiovizuálnymi médiami a môžu byť počas súdneho konania reprodukované v prípadoch a za podmienok stanovených zákonom,
- vyhlásenie možno zaznamenať za pomoci znalcov.

Ak ste maloletý alebo máte telesné postihnutie (obeť, ktoré potrebujú osobitnú ochranu), existuje možnosť preskúmania dôkazov znalcami pred súdnym konaním, ako aj možnosť zaznamenania vášho rozhovoru so špeciálne vyškoleným tímom v osobitnej miestnosti.

Okrem toho možno na žiadosť prokurátora vymenovať kolízneho opatrovníka, ak ste obzvlášť zraniteľná obeť, a v niektorých prípadoch, napríklad ak dôjde ku konfliktu záujmov so zákonným zástupcom alebo s jedným z rodičov za predpokladu, že druhý rodič nie je schopný primerane plniť svoje povinnosti zastupovania a pomoci obeť.

Som maloletý – mám osobitné práva?

Ak ste maloletý, počas fázy **vyšetovania trestného činu** sa k vám bude pristupovať podľa osobitných protokolov špeciálne vytvorených na vašu ochranu. Keď budete mať vypovedať, budú prijaté osobitné opatrenia. Vždy musí byť prítomný prokurátor, ktorý má osobitnú povinnosť chrániť maloletých. Vizuálnemu kontaktu medzi vami a agresorom sa musí zabrániť s použitím akýchkoľvek technických prostriedkov.

Vypočuje vás špeciálne vyškolený tím v osobitnej miestnosti, ktorý na vás nebude pôsobiť ohrozujúco, pretože existuje možnosť, aby výpoveď pred súdnym konaním preskúmali znalci, pričom rozhovor bude zaznamenaný.

Výpoveď môžete podať len raz, v prítomnosti vyšetrujúceho sudcu, súdneho úradníka a všetkých účastníkov konania, a potom počas súdneho konania už znova nie.

Ak ste maloletý a v priebehu **súdneho konania** vypovedáte, technickými prostriedkami sa zabráni vizuálnemu kontaktu medzi vami a obvinenými.

Obmedzená je aj konfrontácia.

Okrem opatrení uvedených v časti **„Bude niekto posudzovať môj prípad, aby zistil, či mi hrozí ďalšia ujma v rámci systému trestného súdnictva (počas vyšetovania a súdneho konania)?“** sa počas konania budú uplatňovať tieto opatrenia:

- získané vyhlásenia budú zaznamenané audiovizuálnymi médiami a môžu byť počas súdneho konania reprodukované v prípadoch a za podmienok stanovených zákonom,
- vyhlásenie možno zaznamenať za pomoci znalcov.

Okrem toho možno na žiadosť prokurátora vymenovať kolízneho opatrovníka, ak ste obzvlášť zraniteľná obeť a v niektorých prípadoch, napríklad ak dôjde ku konfliktu záujmov so zákonným zástupcom alebo s jedným z rodičov za predpokladu, že druhý rodič nie je schopný primerane plniť svoje povinnosti zastupovania a pomoci obeť.

Môj rodinný príslušník zomrel v dôsledku trestného činu – aké sú moje práva?

Ak rodinný príslušník zomrel z dôvodu trestného činu, budete nepriamou obeťou trestného činu spôsobeného vášmu rodinnému príslušníkovi (priamej obeť), ak ste sa ocitli v určitých situáciách stanovených zákonom (s výnimkou osoby zodpovednej za trestný čin), ako aj v prípade, že ste manžel priamej obeť a neboli ste zákonne odlúčení alebo ste nežili oddelene; ak ste dieťa priamej obeť alebo jej manžela, pričom s obeťou neboli zákonne odlúčení alebo nežili oddelene a vy ste žili s nimi; ak ste spojený s priamou obeťou podobným vzťahom a žili ste ňou (okrem iného).

Pamätajte na to, že všetky obeť majú právo podať trestnú žalobu a občianskoprávnu žalobu podľa zákona a vypovedať pred orgánmi zodpovednými za vyšetrovanie, aby im poskytli dôkazy a informácie, ktoré považujú za relevantné na objasnenie skutočností prípadu.

Ako nepriama obeť budete mať bezplatný dôverný prístup k asistenčným a podporným službám poskytovaným orgánmi verejnej správy, ako aj k službám poskytovaným úradmi na podporu obetí, ak sa považuje za vhodné rozšíriť toto právo na rodinných príslušníkov priamej obeť, keďže trestné činy viedli k mimoriadne závažnej ujme. Na tento účel sa rodinní príslušníci vymedzujú ako ľudia, ktorí sú s vami prepojení manželstvom alebo podobným vzťahom, a príbuzní do druhého stupňa (starí rodičia, súrodenci a vnúčatá).

Ako nepriama obeť môžete získať informácie o dostupných opatreniach pomoci a podpory, či už lekárske, psychologické alebo materiálne, a o spôsobe ich získania, ako aj o náhrade škody, na ktorú máte nárok, a v prípade potreby o postupe, ako si uplatniť náhradu škody:

úradu na podporu obetí trestných činov vám poskytnú poradenstvo v súvislosti s ekonomickými nárokmi súvisiacimi s konaním, najmä pokiaľ ide o finančnú pomoc na náhradu škody spôsobenej trestným činom a o postup uplatnenia nárokov, a ponúknu vám emocionálnu podporu a terapeutickú pomoc, čím sa zabezpečí primeraná psychologická pomoc na prekonanie traumatických následkov trestného činu.

Pokiaľ ide o **finančnú pomoc, na ktorú máte nárok ako nepriama obeť trestného činu**, v Španielsku existuje systém verejnej pomoci v prospech nepriamych obetí úmyselných a násilných trestných činov spáchaných v Španielsku, ktoré viedli k smrti alebo k vážnej ujme na vašom duševnom zdraví.

Na to, aby ste mohli byť považovaní za nepriamu obeť na účely finančnej pomoci (ako príjemca), musíte splniť určité **požiadavky**:

- byť španielsky štátny príslušník alebo štátny príslušník ktoréhokoľvek iného členského štátu Európskej únie, alebo ak sa na vás nevzťahuje žiadny z týchto prípadov, musíte mať obvyklý pobyt v Španielsku alebo byť štátnym príslušníkom iného štátu, ktorý na svojom území poskytuje podobnú pomoc španielskym občanom. V prípade úmrtia nezáleží na štátnej príslušnosti alebo obvyklom pobyte zosnulého,
- byť manžel zosnulej osoby, pričom ste neboli zákonne odlúčení ani ste nežili oddelene, alebo osoba, ktorá so zosnulým trvalo žila v podobnom vzťahu najmenej dva roky pred smrťou, pokiaľ ste nemali spoločné deti, v takom prípade stačí, že ste žili spolu. Patria sem aj deti uvedených osôb, aj keď nie sú deťmi zosnulej osoby, ak boli finančne závislé od tejto osoby a žili s ňou,
- príjemcovia v žiadnom prípade nebudú zahŕňať osoby odsúdené za úmyselné zabitie v akejkoľvek forme, ak bol zosnulý ich manžel alebo manželka, alebo osoba, s ktorou boli stabilne prepojení prostredníctvom podobného vzťahu,
- byť dieťa zosnulej osoby, ktoré bolo finančne závislé od tejto osoby a žilo s ňou, za predpokladu, že maloleté deti alebo deti, ktoré sú telesne postihnutí dospelí, sú od nich finančne závislé,
- ak ste rodič zosnulej osoby a boli ste finančne závislí od tejto osoby za predpokladu, že nikto nie je v jednej z vymenovaných situácií,
- rodičia maloletých, ktorí zomreli v priamom dôsledku trestného činu, sa takisto považujú za nepriame obeť na účely finančnej pomoci stanovenej španielskym právom.

O pomoc musíte požiadať do jedného roka od dátumu, keď došlo k trestnému čin. V prípade, že smrť nastala ako priamy dôsledok ublíženia na zdraví alebo poškodenia zdravia, na podporu sa začne uplatňovať nová lehota rovnakej dĺžky.

Vo všeobecnosti platí, že poskytnutie pomoci je podmienené prijatým konečným súdnym rozhodnutím, ktorým sa ukončí trestné konanie.

Pomoc sa nemôže kombinovať s náhradou škody stanovenou v rozsudku, hoci celá pomoc alebo jej časť sa vypláca v prípade, že osoba vinná zo spáchania trestného činu bola vyhlásená za čiastočne platobne neschopnú, alebo s náhradou alebo pomocou zo súkromného poistenia, ak je suma vyššia ako suma stanovená v rozsudku, alebo s dotáciou na sociálne zabezpečenie, ktoré by mohlo byť splatné z dôvodu dočasnej invalidity obeť.

Suma pomoci nesmie v žiadnom prípade prekročiť náhradu škody stanovenú v rozsudku.

Mám prístup k službám mediácie? Aké sú podmienky? Budem v priebehu mediácie v bezpečí?

Ako obeť máte právo dostať informácie o alternatívnom riešení sporov s prípadným využitím mediácie a iných opatrení v oblasti restoratívnej spravodlivosti a o dostupných službách restoratívnej spravodlivosti v prípadoch, keď je to právne možné. Tieto informácie vám poskytnú úrady na podporu obetí trestných činov.

Úrady na podporu obetí trestných činov navyše budú môcť súdному orgánu navrhnúť, aby sa mediácia v trestnom konaní použila v prípade, že to bude pre vás prospešné, a poskytnú podporu pri službách restoratívnej spravodlivosti a iných postupoch mimosúdneho vyrovnania stanovených zákonom.

Služby restoratívnej spravodlivosti môžete využiť na získanie primeranej náhrady hmotných a nehmotných strát vyplývajúcich z trestného činu, ak sú splnené tieto požiadavky:

- páchateľ uznal základné skutočnosti, z ktorých vyplýva jeho zodpovednosť,
- súhlasili ste s tým, že ste dostali vyčerpávajúce a nestranné informácie o ich obsahu, možných výsledkoch a postupoch, ktoré sa uplatnia na presadenie práva,
- páchateľ dal svoj súhlas,
- mediačné konanie nepredstavuje riziko pre vašu bezpečnosť a nehrozí žiadne nebezpečenstvo, že by konanie mohlo spôsobiť nové hmotné alebo nehmotné straty,
- ich použitie nie je pri danom trestnom čine zo zákona zakázané.

Diskusie, ktoré prebehnú v rámci mediačného konania, budú dôverné a nesmú byť šírené bez vášho súhlasu a bez súhlasu páchateľa.

Mediátori a ostatní odborníci, ktorí sa zúčastňujú na mediačnom konaní, budú podliehať služobnému tajomstvu vo vzťahu k udalostiam a k vyhláseniam, o ktorých sa dozvedeli pri plnení svojich povinností.

Vy a páchateľ budete kedykoľvek môcť odvolať svoj súhlas s účasťou na procese mediácie.

Mediácia sa zvyčajne uskutočňuje v prípade menej závažných trestných činov.

V justícii mladistvých (vo veku od 14 do 18 rokov) je mediácia výslovne stanovená ako prostriedok reedukácie maloletého. V tejto oblasti mediáciu vykonávajú tímy, ktoré podporujú prokuratúru pre mladistvých, hoci ju môžu vykonávať aj orgány autonómnych oblastí a iné subjekty, napríklad niektoré špecializované združenia.

V oblasti justície dospelých je mediácia už niekoľko rokov zahrnutá do služieb restoratívnej spravodlivosti a existuje niekoľko pilotných programov.

Pokiaľ ide o to, aby bola mediácia pre vás bezpečná, vždy budete mať k dispozícii všetky potrebné opatrenia fyzickej ochrany a všetky ostatné opatrenia, ktoré si vyžadujú okolnosti a ktoré môže súdny orgán poskytnúť.

Kde môžem nájsť zákon, v ktorom sa stanovujú moje práva?

- **Código Penal** (španielsky Trestný zákonník) – v [španielčine](#)
- **Código Civil** (španielsky Občiansky súdny poriadok) – v [španielčine](#)
- **Ley de Enjuiciamiento Criminal** (pravidlá trestného konania) – v [španielčine](#)
- **Ley 4/2015, de 27 de abril, del Estatuto de la víctima del delito** (zákon č. 4/2015 z 27 apríla 2015 o postavení obetí trestných činov) – v [španielčine](#)
- **Real Decreto 1109/2015, de 11 de diciembre, por el que se desarrolla la Ley 4/2015, de 27 de abril, del Estatuto de la víctima del delito, y se regulan las Oficinas de Asistencia a las Víctimas del Delito** (kráľovský dekrét č. 1109/2015 z 11. decembra 2015, ktorým sa vykonáva zákon č. 4/2015 z 27. apríla 2015 o postavení obetí trestných činov a upravuje sa činnosť úradov na podporu obetí trestných činov) – v [španielčine](#)
- **Ley Orgánica 8/2015, de 22 de julio y Ley 26/2015, de 22 de julio, de modificación del sistema de protección de la infancia y de la adolescencia** (organický zákon č. 8/2015 z 22. júla 2015 a zákon č. 26/2015 z 22. júla 2015, ktorým sa mení systém ochrany detí a adolescentov) – v [španielčine](#)
- **Ley 23/2014, de 20 de noviembre, de reconocimiento mutuo de resoluciones penales en la Unión Europea** (zákon č. 23/2014 z 20. novembra 2014 o vzájomnom uznávaní rozhodnutí v trestných veciach v Európskej únii) – v [španielčine](#)

- *Real Decreto 671/2013, de 6 de septiembre, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley 29/2011* (kráľovský dekrét č. 671 /2013 zo 6. septembra 2013, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania zákona č. 29/2011) – v [španielčine](#)
- *Ley 29/2011, de 22 de septiembre, de Reconocimiento y Protección Integral a las Víctimas de Terrorismo* (zákon č. 29/2011 z 22. septembra 2011 o uznávaní a komplexnej ochrane obetí terorizmu) – v [španielčine](#)
- *Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género* (organický zákon č. 1/2004 z 28. decembra 2004 o komplexných ochranných opatreniach proti násiliu založenému na rodovej príslušnosti) – v [španielčine](#)
- *Ley Orgánica 5/2000, de 12 de enero, reguladora de la responsabilidad penal de los menores* (organický zákon č. 5/2000 z 12. januára 2000, ktorým sa upravuje trestná zodpovednosť maloletých osôb) – v [španielčine](#)
- *Ley Orgánica 1/1996, de 15 de enero, de Protección Jurídica del Menor* (organický zákon č. 1/1996 z 15. januára 1996 o právnej ochrane detí) – v [španielčine](#)
- *Ley 1/1996, de 10 de enero, de asistencia jurídica gratuita* (zákon č. 1/1996 z 10. januára 1996 o bezplatnej právnej pomoci) – v [španielčine](#)
- *Ley 35/1995, de 11 de diciembre, de ayuda y asistencia a las víctimas de delitos violentos y contra la libertad sexual* (zákon č. 35/1995 z 11. decembra 1995 o pomoci obetiam násilných trestných činov a trestných činov proti sexuálnej slobode) – v [španielčine](#)
- *Real Decreto 738/1997, de 23 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento de ayudas a las víctimas de delitos violentos y contra la libertad sexual* (kráľovský dekrét č. 738/1997 z 23. mája 1997, ktorým sa schvaľuje nariadenie o pomoci obetiam násilných trestných činov a trestných činov proti sexuálnej slobode) – v [španielčine](#)
- *Ley Orgánica 19/1994, de 23 de diciembre, de protección a testigos y peritos en causas criminales* (organický zákon č. 19 /1994 z 23. decembra 1994 o ochrane svedkov a znalcov v trestných veciach) – v [španielčine](#)

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 12/03/2019

2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania

Ako oznámim trestný čin?

Ak ste obeťou trestného činu, máte od prvého kontaktu s orgánmi alebo úradníkmi nárok dostávať informácie o svojom práve oznámiť trestný čin, resp. o tom, ako pri oznamovaní trestného činu postupovať.

Trestný čin môžete oznámiť polícii a v konaní, ktoré bude nasledovať, vystupovať ako svedok. Takisto môžete požiadať políciu, aby vás nasmerovala na príslušný úrad na pomoc obetiam trestných činov (*Oficina de Asistencia a las Víctimas del delito*), kde vám poskytnú informácie o tom, ako oznámiť trestný čin.

Prístup k službám starostlivosti a podporným službám, ktoré poskytujú úrady na pomoc obetiam trestných činov, je bezplatný a dôverný a nie je podmienený oznámením trestného činu.

Ako osoba oznamujúca trestný čin máte právo:

- na riadne overenú kópiu oznámenia,
- na bezplatnú jazykovú pomoc a na písomný preklad kópie vášho oznámenia, ak nerozumiete žiadnemu z úradných jazykov miesta podania oznámenia, resp. nehovoríte žiadnym z týchto jazykov. V prípade, že nehovoríte po španielsky alebo úradným jazykom používaným v danom konaní, resp. týmto jazykom nerozumiete, budete mať vo fáze vyšetrovania pri svojej výpovedi pred sudcom, prokurátorom alebo policajnými úradníkmi nárok na bezplatné služby tlmočníka, ktorý hovorí jazykom, ktorému rozumiete;
- ak ste požiadali, aby vás informovali o určitých rozhodnutiach, napríklad o rozhodnutí nezačať trestné konanie alebo o konečnom rozsudku v konaní, máte právo byť informovaný o dátume, čase a mieste súdneho konania, ako aj obsahu obvinení proti páchatelovi.

Okrem toho môžete podať žalobu na páchatel'a a stať sa tak účastníkom konania ako súkromný žalobca s právami, ktoré sú veľmi podobné právam prokurátora.

Okrem bežných prípadov, v ktorých prokurátor vznáša obvinenia proti páchatel'ovi, existujú dva druhy trestných činov, pri ktorých má vaša úloha kľúčový význam pre začatie konania:

- v konaniach týkajúcich sa **poloverejných trestných činov** sa na začatie konania vyžaduje, aby ste oznámili trestný čin alebo podali žalobu; prokurátor následne preberie zodpovednosť za vznesenie obvinení proti páchatel'ovi. V prípade konania týkajúceho sa **súkromných trestných činov** (napr. ohováranie) však túto zodpovednosť nesiete v plnom rozsahu vy: prokurátor nemá žiadnu zodpovednosť za vznesenie obvinení proti páchatel'ovi a svoje oznámenie môžete kedykoľvek odvolať, a tým konanie ukončiť.

Trestný čin môžete oznámiť v akomkoľvek jazyku, a ak nehovoríte po španielsky alebo niektorým z príslušných regionálnych jazykov, máte právo na bezplatné služby tlmočníka. V praxi platí, že ak nikto na policajnej stanici nehovorí vaším jazykom, polícia vám ponúkne tieto možnosti:

- ak trestný čin nie je závažný, budete ho môcť oznámiť prostredníctvom formulára vo vašom jazyku,
- ak je trestný čin závažný, poskytnú vám tlmočníka, ktorý vám bude tlmočiť telefonicky alebo osobne.

Na niektorých policajných staniciach sú k dispozícii tlmočníci angličtiny, francúzštiny a nemčiny, najmä v lete.

Na oznámenie trestného činu neexistuje žiadny časový limit, existujú však časové limity, po uplynutí ktorých nebude možné trestný čin stíhať, a to od 10 do 20 rokov v závislosti od závažnosti trestného činu. Orgány nepredpisujú žiadne konkrétne postupy oznamovania trestného činu. Môžete ho oznámiť písomne alebo ústne, pričom v takom prípade príslušný orgán vaše oznámenie zaznamená. Musíte uviesť svoje meno, adresu, identifikačné číslo, telefónne číslo a ďalšie údaje a oznámenie musíte podpísať.

Ak ste obeťou trestného činu násillia založeného na rodovej príslušnosti alebo domáceho násillia, môžete v čase jeho oznámenia požiadať o policajnú ochranu. O ochranný príkaz môžete požiadať aj priamo justičný orgán alebo prokurátora, úrady na pomoc obetiam trestných činov, sociálne služby alebo organizácie starostlivosti pridružené k verejnej správe.

Vo všetkých prípadoch vám budú poskytnuté formuláre žiadosti o ochranný príkaz, ako aj informácie o tomto príkaze.

Ako zistím, čo sa deje s prípadom?

Po podaní oznámenia dostanete overenú kópiu s referenčným číslom.

Ako obeť môžete od polície získať informácie o vývoji konania, ale len v prípade, že by to negatívne neovplyvnilo vyšetrenie. V praxi je lepšie zavolať na príslušný policajný orgán a požiadať ho o informácie.

Vo všeobecnosti máte právo – ak ste si podali príslušnú žiadosť – dostávať informácie o dátume, čase a mieste súdneho konania a obsahu obvinenia proti páchatel'ovi, a takisto máte právo byť informovaný o týchto rozhodnutiach:

- rozhodnutie nezačať trestné konanie,
- konečný rozsudok v konaní,
- rozhodnutia o uväznení alebo prepustení páchatel'a, ako aj o možnom úteku páchatel'a z väzby a rozhodnutia o prijatí opatrení na vašu ochranu.

Ak ste požiadali, aby vás nasmerovali na úrad na pomoc obetiam trestných činov alebo vám jeden z týchto úradov poskytuje starostlivosť, máte právo dostávať informácie o kontaktných údajoch orgánu zodpovedného za vedenie konania a kanáloch na komunikáciu s týmto orgánom, ako aj informácie o dátume, čase a mieste súdneho konania a o obsahu obvinenia proti páchatel'ovi.

Ak ste obeťou trestného činu násillia založeného na rodovej príslušnosti, máte právo byť informovaný o procesnej situácii agresora a prijatých ochranných opatreniach bez toho, aby ste o to museli žiadať. Kedykoľvek môžete vyjadriť želanie, aby ste takéto informácie nedostávali.

Ak ste obeťou násillného trestného činu proti sexuálnej slobode, máte právo dostávať informácie o odškodnom od štátu, na ktoré máte nárok, ak vám odškodné nezaplatí agresor alebo ak toto odškodné nie je dostatočné.

Mám nárok na právnu pomoc (počas vyšetrenia alebo súdneho konania)? Za akých podmienok?

Od prvého kontaktu s orgánmi alebo úradníkmi máte nárok na informácie o postupe získavania právneho poradenstva a obhajoby a v príslušných prípadoch aj o podmienkach, za akých by ste mohli získať bezplatnú právnu pomoc. Tieto informácie vám poskytnú aj úrady na pomoc obetiam trestných činov.

Svoju žiadosť o uznanie vášho nároku na právnu pomoc môžete predložiť úradníkovi alebo orgánu, ktorý vám dal informácie o postupe získania právneho poradenstva a obhajoby a v príslušných prípadoch o tom, ako ich získať bezplatne. Úradník alebo orgán postúpi žiadosť spolu s poskytnutou dokumentáciou príslušnému advokátskemu združeniu.

Svoju žiadosť môžete predložiť aj úradom súdnej správy na pomoc obetiam trestných činov, ktoré ju postúpia príslušnému advokátskemu združeniu.

Vo všeobecnosti môžete využívať služby právneho poradenstva, ktoré poskytujú právne informácie všetkým občanom. Tieto služby organizujú advokátske združenia v každej justičnej oblasti.

Musíte vyplniť formulár, ktorý je k dispozícii na súdoch, ministerstve spravodlivosti a v iných štátnych úradoch, a preukázať, že vaše prostriedky na živobytie sú nedostatočné. Svoju žiadosť musíte predložiť advokátskemu združeniu v oblasti príslušného súdu alebo na súde v oblasti, v ktorej máte trvalý pobyt, ak sa trestné konanie ešte nezačalo.

Ak ste obeťou trestného činu násillia založeného na rodovej príslušnosti, na získanie právnej pomoci nemusíte preukazovať, že vaše zdroje nie sú dostatočné.

Na bezplatnú právnu pomoc máte nárok aj v prípade, že ste obeťou terorizmu.

V Španielsku môžete požiadať o právnu pomoc, ak sa nachádzate v jednej z týchto situácií:

- ak ste občanom ktoréhokoľvek členského štátu EÚ a preukázate, že vaše zdroje sú nedostatočné,
- ak ste občanom tretej krajiny a máte legálny pobyt v Španielsku alebo právo uznané v medzinárodných dohodách (napríklad dohodách o medzinárodných únosochoch detí). V takom prípade budete mať prístup k právnej pomoci v Španielsku za rovnakých podmienok ako občania EÚ,
- bez ohľadu na to, či máte prostriedky na začatie súdneho konania, vám bude uznané vaše právo na právnu pomoc a táto pomoc vám bude poskytnutá okamžite, ak ste obeťou násillia založeného na rodovej príslušnosti, terorizmu alebo obchodovania s ľuďmi, a to v každom konaní, ktoré súvisí s vašou situáciou obeť, resp. vyplýva z tejto situácie alebo je jej dôsledkom, alebo ak ste maloletý alebo máte poruchu učenia alebo duševné ochorenie a ste obeťou zneužívania alebo zlého zaobchádzania.

Toto právo sa bude vzťahovať aj na nástupcov v prípade úmrtia obeť za predpokladu, že sa na takomto zneužívaní alebo zlom zaobchádzaní nepodieľali.

Na účely poskytnutia právnej pomoci budete za obeť považovaný vtedy, keď bolo podané oznámenie alebo žaloba alebo keď sa začalo trestné konanie v súvislosti s ktorýmkoľvek z uvedených trestných činov, a tento štatút si zachováte, kým bude prebiehať trestné konanie, resp. ak bol po skončení trestného konania vynesený rozsudok, že obžalovaný je vinný.

O právo na právnu pomoc prídete, keď sa rozhodnutie o zbavení obvinenia stane konečným, alebo po dočasnom pozastavení alebo zamietnutí konania v dôsledku toho, že trestné činy sa nepreukázali, bez toho, aby ste museli uhradiť náklady za služby, ktoré vám do tohto okamihu boli poskytnuté bezplatne.

V rôznych konaniach, ktoré sa môžu začať v dôsledku vášho štatútu obeť uvedených trestných činov, a najmä pri konaniach súvisiacich s násillím založenom na rodovej príslušnosti, vám pomoc musí poskytnúť váš advokát, za predpokladu, že tým zostane riadne zaručené vaše právo na obhajobu.

Na právnu pomoc máte právo, ak váš ročný príjem a príjem na rodinnú jednotku nepresahujú:

- dvojnásobok verejného indexu príjmov (*indicador público de renta de efectos múltiples – IPREM*) platného v čase podania žiadosti, ak príslušné osoby nie sú súčasťou žiadnej rodinnej jednotky. IPREM je index, ktorý sa stanovuje každoročne a používa sa na určenie výšky určitých dávok alebo prahu na prístup k určitým dávkam, nárokom alebo verejným službám,
- dvaaplnásobok indexu IPREM platného v čase podania žiadosti, ak príslušné osoby sú súčasťou akéhokoľvek typu rodinnej jednotky s menej ako štyrmi členmi,
- trojnásobok indexu IPREM, ak sú príslušné rodinné jednotky tvorené štyrmi alebo viacerými členmi.

Ročný index IPREM za rok 2016 predstavuje 6 390,13 EUR.

Ak vám bola poskytnutá právna pomoc, nebudete musieť hradiť tieto náklady:

1. predbežné právne poradenstvo;
2. poplatky za advokáta a právneho zástupcu (*procurador*);
3. náklady vyplývajúce z uverejnenia oznámení v úradných novinách;
4. vklady potrebné na podanie určitých odvolaní;
5. platby pre znalcov;
6. budete mať nárok na 80 % zníženie sumy za notárske zápisy a osvedčenia z pozemkových a obchodných registrov.

Môžem si nárokovať náhradu výdavkov spojených s účasťou na vyšetrovaní/súdnom konaní? Za akých podmienok?

Vo všeobecnosti platí, že ak ste sa ako obeť trestného činu zúčastnili na konaní, máte nárok na náhradu výdavkov potrebných na výkon vašich práv a právnych nákladov, ktoré vám vznikli, a to prednostne pred vyplatením výdavkov, ktoré vznikli štátu.

Na tento účel musí byť platba uložená v rozsudku a navyše obvinený musí byť na základe vašej žiadosti ako obeť odsúdený za trestné činy, z ktorých ho neobvinil prokurátor, alebo musí byť odsúdený po tom, ako bolo rozhodnutie o uzavretí prípadu zrušené na základe odvolania, ktoré ste podali ako obeť.

Asistenčné a podporné služby, a najmä úrady na pomoc obetiam trestných činov, vám poskytnú informácie o prípadoch, v ktorých vám môžu byť uhradené náklady na právne úkony, a ak je to relevantné, aj postup, ako žiadať o ich náhradu.

Môžem sa odvolať, ak bol môj prípad uzavretý ešte predtým, ako sa dostal na súd?

Ak ste obeťou, ktorá sa nezúčastnila na konaní a prokurátor sa rozhodol vziať späť žalobu proti páchatelovi, sudca vás o tom môže informovať a vyzvať vás, aby ste podali žalobu a stali sa súkromným žalobcom, a to do 15 dní. V prípade zrýchleného konania má sudca povinnosť vás informovať a vyzvať vás na podanie žaloby.

Ak prokurátor vznesie obvinenie proti páchatelovi, ako obeť nemôžete urobiť nič, čím by ste konanie ukončili, okrem prípadov súkromných trestných činov.

Ak ste sa už zúčastnili na konaní a ste súkromným žalobcom, môžete požiadať o začatie ústneho konania a vzniesť obvinenie proti páchatelovi. Ak sa vyšetrojúci sudca rozhodne ukončiť konanie, t. j. zamietnuť vec, môžete sa odvolať.

Ak prokurátor vznesie obvinenie proti páchatelovi, môžete požiadať o zamietnutie prípadu a zriecť sa svojej úlohy súkromného žalobcu. Prokurátor však môže v konaní pokračovať, ak sa tak rozhodne.

Môžem sa zapojiť do súdneho konania?

Pri vašom prvom vystúpení na súde vás právny poradca jasným, jednoduchým a zrozumiteľným jazykom s ohľadom na vašu situáciu a potreby oboznámi s vašimi právami ako obeť v trestnom konaní a ponúkne vám možnosť zúčastniť sa na konaní ako súkromná strana.

Ako obeť trestného činu máte v trestnom konaní tieto práva:

- právo podať trestnú a občianskoprávnú žalobu podľa ustanovení platnej trestnej legislatívy,
- právo vystúpiť pred orgánmi zodpovednými za vyšetrovanie a poskytnúť im zdroje dôkazov a príslušné informácie na objasnenie skutočností.

Okrem toho sa vás pri prvom vystúpení opýtajú, či chcete dostávať správy alebo oznámenia stanovené zákonom, pričom v takom prípade musíte uviesť svoju e-mailovú adresu, resp. domovskú alebo korešpondenčnú adresu.

Bez ohľadu na vašu úlohu v trestnom konaní môžete byť zvyčajne prítomný na vypočutiach, aj keď sú neverejné. Povinne sa budete musieť dostaviť iba v prípade, že máte vypovedať ako **svedok**.

Ak ste obeťou, ktorá sa nezúčastnila na trestnom konaní, budete informovaný o dátume a mieste súdneho konania. Vašou hlavnou úlohou bude vypovedať ako svedok. Na to, aby ste mohli byť informovaný o dátume a čase súdneho konania, musíte počas konania oznámiť každú zmenu svojej adresy.

Na konaní sa môžete zúčastniť ako **súkromný žalobca** pred tým, ako sa pripraví obžaloba, t. j. pred začiatkom ústneho konania, s výnimkou prípadov trestného konania proti maloletej osobe. Obžalobu pripravuje prokurátor, súkromný žalobca (ak existuje) a obhajca. Tento dokument zahŕňa klasifikáciu trestného činu dotknutých osôb a odporúčané sankcie. V praxi má každá strana päť dní na to, aby písomne predložila svoje stanovisko.

Vo všeobecnosti vás zastupuje váš advokát, ktorý obhajuje váš prípad, a váš právny zástupca, ktorý vás bude formálne zastupovať v konaní.

Ak je obetí viac, budú môcť vystúpiť samostatne, hoci sudca môže požadovať, aby sa zoskupili pod jednu obhajobu, resp. viaceré obhajoby. Na trestnom konaní sa budú môcť zúčastniť aj združenia obetí za predpokladu, že majú váš súhlas ako obeť trestného činu.

Ak už ste súkromným žalobcom, váš advokát bude mať prístup k súhrnným dokumentom a ďalším dokumentom, ako aj ďalšie práva, ktoré sú podobné právam prokurátora, vrátane týchto práv:

- právo požiadať o získanie ďalších dôkazov,
- právo navrhnúť nových svedkov alebo znalcov, ktorí podporia váš prípad,
- právo navrhnúť konfrontácie atď.

Ak je obžalovaný odsúdený, súd mu môže nariadiť, aby uhradil tieto náklady: náklady na advokátov a právnych zástupcov, znalcov, osvedčenia verejných registrov a notárov atď.

V rámci trestného konania môžete podať občianskoprávnu žalobu (**strana v občianskoprávnom konaní**), ak požadujete vrátenie majetku, nápravu škody alebo náhradu ujmy, majetkovej aj nemajetkovej, spôsobenej trestným činom. V takom prípade vás zastupuje váš advokát, ktorý obhajuje váš prípad, a váš právny zástupca, ktorý vás bude formálne zastupovať v konaní.

V prípade, že sa rozhodne o ukončení vyšetrovania, rozhodnutie o zamietnutí prípadu sa oznámi priamym obetiam trestného činu, ktoré tieto činy oznámili, ako aj ostatným priamym obetiam, ktorých identita a miesto pobytu sú známe. V prípadoch smrti alebo zmiznutia osoby ako priameho dôsledku trestného činu sa rozhodnutie oznámi nepriamym obetiam trestného činu.

Aká je moja oficiálna úloha v súdnom systéme? Môžem napríklad byť alebo sa rozhodnúť, že budem obeťou, svedkom, stranou v občianskoprávnom konaní alebo súkromným žalobcom?

Ako obeť trestného činu máte v trestnom konaní tieto práva:

- právo podať trestnú a občianskoprávnu žalobu podľa ustanovení platnej trestnej legislatívy,
- právo vystúpiť pred orgánmi zodpovednými za vyšetrovanie a poskytnúť im zdroje dôkazov a príslušné informácie na objasnenie skutočností.

Jednotlivé úlohy, ktoré vám môžu prináležať v súdnom systéme, sú:

- **priama alebo nepriama obeť:** na základe oznámeného trestného činu alebo v prípade žiadosti o prístup k asistenčným a podporným službám pre obeť bez predchádzajúceho oznámenia trestného činu, keďže prístup k týmto službám nezávisí od podania oznámenia,
- **svedok:** ak bolo podané oznámenie. Na účasť na konaní budete vyzvaný predvolaním,
- **súkromný žalobca:** ak sa rozhodnete zúčastniť sa na trestnom konaní ako súkromný žalobca v prípade, že podávate žalobu na páchatela (poloverejné trestné činy a súkromné trestné činy), a pred tým, ako sa pripraví obžaloba, teda pred začatím ústneho konania, s výnimkou prípadu trestného konania proti maloletému,
- **strana v občianskoprávnom konaní:** vo všeobecnosti, ak sa rozhodnete podať občianskoprávnu žalobu v rámci trestného konania, t. j. požadujete vrátenie majetku, nápravu škody alebo náhradu ujmy, majetkovej aj nemajetkovej, spôsobenej trestným činom.

Vo všeobecnosti musíte byť prítomný na vypočutiach, aj keď sú neverejné. Povinne sa musíte dostaviť len vtedy, keď máte vypovedať ako svedok.

Aké sú moje práva a povinnosti v tejto úlohe?

Vo všeobecnosti ako **obeť** máte od prvého kontaktu s orgánmi alebo úradníkmi a počas činnosti asistenčných a podporných služieb poskytovaných orgánmi verejnej správy, a to ešte pred oznámením trestného činu, právo na ochranu, informácie, podporu, pomoc a starostlivosť.

Orgány alebo úradníkov, na ktorých sa na začiatku obrátite, môžete požiadať, aby vás nasmerovali na úrady na pomoc obetiam trestných činov, kde vám poskytnú bezplatnú a dôvernú pomoc, aj keď ste trestný čin neoznámili.

Od prvého kontaktu s orgánmi a úradníkmi vás zároveň môže sprevádzať osoba, ktorú si vyberiete.

Ako obeť máte tiež právo pochopiť a byť pochopený v súvislosti s akýmkoľvek úkonom, ktorý sa musí vykonať po zistení trestného činu, vrátane informácií pred podaním oznámenia. Poskytnuté bude tlmočenie v zákonne uznaných znakových jazykoch, ako aj prostriedky na podporu ústnej komunikácie v prípadoch, keď je to potrebné.

Všetka ústna aj písomná komunikácia sa uskutoční v jasnom, jednoduchom a zrozumiteľnom jazyku, pričom sa zohľadnia vaše osobné charakteristiky a potreby, najmä ak máte zmyslové alebo duševné postihnutie alebo ak ste maloletý.

Ako obeť máte právo na informácie týkajúce sa najmä týchto oblastí:

- dostupné asistenčné a podporné opatrenia, či už ide o lekárske, psychologické alebo materiálne opatrenia, a postup na ich získanie. Ak je to vhodné, tieto opatrenia budú zahŕňať informácie o možnostiach získania alternatívneho ubytovania,
- právo oznámiť trestný čin, a ak je to vhodné, postup oznamovania a právo poskytnúť dôkazy orgánom zodpovedným za vyšetrovanie,
- postup získania poradenstva a právnej ochrany, a ak je to vhodné, aj podmienky, za ktorých ich možno získať bezplatne,
- možnosť požiadať o ochranné opatrenia, a ak je to vhodné, príslušný postup,
- odškodnenie, na ktoré máte nárok, a ak je to vhodné, postup uplatnenia nároku,
- dostupné tlmočnicke a prekladateľské služby,
- dostupné pomocné prostriedky a služby na účely komunikácie,
- postup, prostredníctvom ktorého budete môcť uplatniť svoje práva v prípade, že žijete mimo Španielska,
- odvolania, ktoré môžete podať proti akýmkoľvek rozhodnutiam, ktoré považujete za nezlučiteľné s vašimi právami,
- kontaktné údaje orgánu zodpovedného za vybavenie postupu a kanály na komunikáciu s nimi,
- dostupné služby restoratívnej spravodlivosti, ak je to právne možné,
- prípady, v ktorých vám môžu byť uhradené výdavky na právne úkony, a ak je to vhodné, postup ich nárokovania,
- právo požadovať informácie o určitých rozhodnutiach v konaní, ako je napríklad rozhodnutie nezačať trestné konanie, konečný rozsudok v konaní atď.

Bez ohľadu na vašu úlohu v trestnom konaní môžete byť zvyčajne prítomný na vypočutiach, aj keď sú neverejné. Povinne sa budete musieť dostaviť iba v prípade, že máte vypovedať ako svedok.

Ak ste obeťou, ktorá sa nezúčastnila na trestnom konaní, budete informovaný o dátume a mieste súdneho konania. Vašou hlavnou úlohou bude vypovedať ako svedok. Na to, aby ste mohli byť informovaný o dátume a čase súdneho konania, musíte počas konania oznámiť každú zmenu svojej adresy.

Na konaní sa môžete zúčastniť ako **súkromný žalobca** pred tým, ako sa pripraví obžaloba, t. j. pred začiatkom ústneho konania, s výnimkou prípadov trestného konania proti maloletej osobe. Zastupuje vás váš advokát, ktorý obhajuje váš prípad, a váš právny zástupca, ktorý vás bude formálne zastupovať v konaní.

Ak už ste súkromným žalobcom, váš advokát bude mať prístup k súhrnným dokumentom a ďalším dokumentom, ako aj ďalšie práva, ktoré sú podobné právam prokurátora, vrátane týchto práv:

- právo požiadať o získanie ďalších dôkazov,
- právo navrhnúť nových svedkov alebo znalcov, ktorí podporia váš prípad,
- právo navrhnúť konfrontácie atď.

Ak je obžalovaný odsúdený, súd mu môže nariadiť, aby uhradil tieto náklady: náklady na advokátov a právnych zástupcov, znalcov, osvedčenia verejných registrov a notárov atď.

Ako **svedok** máte právo na bezplatné služby tlmočníka, ak nehovoríte po španielsky alebo príslušným regionálnym jazykom, ale nemáte právo na preklad dokumentov. Napriek tomu, že vo všeobecnosti je ťažké vyhnúť sa očnému kontaktu s obvineným a súdne budovy zvyčajne nemajú samostatné čakárne pre svedkov, ak ste sa stali obeťou sexuálneho útoku, môžete:

- využiť obrazovku v súdnej sieni alebo
- svedčiť prostredníctvom videokonferencie.

Ak chcete svedčiť a ste v nebezpečenstve, predseda súdu môže nariadiť súkromné vypočutie v záujme ochrany morálky, verejného poriadku a vás ako obeť, resp. vašej rodiny. Ako súkromný žalobca môžete požiadať o súkromné vypočutie.

Ak ste predvolaný ako svedok a sudca vidí, že vy, vaša sloboda, majetok alebo rodina sú vystavené vážnemu riziku, môže prijať niektoré z týchto opatrení:

- chrániť vašu totožnosť, adresu, povolanie a pracovisko tak, že tieto informácie nepoužije v konaní,
- zabrániť tomu, aby vás na súde videli, a rozhodnúť, že adresou na zasielanie oznámení bude adresa súdu,
- zabrániť tomu, aby vás zaznamenávali pomocou akéhokoľvek média,
- nariadiť policajnú ochranu počas konania a po ňom,
- zabezpečiť vám prepravu na súd v služobných vozidlách,
- zabezpečiť vám na súde čakáreň stráženú políciou,
- za osobitných okolností vám poskytnúť novú identitu a finančnú pomoc na zmenu miesta, bydliska a práce.

Ak ste maloletá osoba, ktorá robí vyhlásenie, prijímú sa všetky technické prostriedky, aby sa obvinenému zabránilo v očnom kontakte s vami. Konfrontácie sú tiež obmedzené. Ak máte konflikt záujmov so svojimi zákonnými zástupcami, v dôsledku čoho si nemôžete byť istý, že vaše záujmy budú počas vyšetrovania alebo trestného konania riadne zohľadnené, alebo máte konflikt s jedným z vašich rodičov, pričom druhý rodič nie je schopný primerane si plniť svoje povinnosti zastupovať vás alebo vám pomáhať, alebo aj v iných prípadoch, generálny prokurátor požiada sudcu alebo súd, aby vám určil opatrovníka, ktorý bude povinný vás zastupovať vo vyšetrovaní a v trestnom konaní.

Ak ste cudzinec a nehovoríte po španielsky alebo príslušným regionálnym jazykom, môžete využiť bezplatné služby tlmočníka. Polícia vám môže poskytnúť formulár na oznámenie trestného činu vo vašom jazyku a tlmočníka, ktorý vám bude tlmočiť telefonicky alebo osobne. Súdny poskytuje tlmočnicke služby, ktoré budú koordinované s úradom na pomoc obetiam trestných činov.

Ak chcete podať občianskoprávnu žalobu v trestnom konaní (**strana v občianskoprávnom konaní**), musíte sa dostaviť na súd spolu s advokátom a právnym zástupcom v čase, keď bude ponúknutá možnosť vstúpiť do konania ako súkromná osoba, a v každom prípade pred tým, ako bude trestný čin klasifikovaný. V takom prípade vás zastupuje váš advokát, ktorý obhajuje váš prípad, a váš právny zástupca, ktorý vás bude formálne zastupovať v konaní.

Ak na základe svojho štatútu obeť získate akúkoľvek dotáciu alebo pomoc a zo zákona vám je poskytnuté ochranné opatrenie, máte **povinnosť** vrátiť dotáciu alebo pomoc v prípade odsúdenia za nepravdivé oznámenie trestného činu alebo simulácie trestného činu, ako aj **povinnosť** uhradiť náklady, ktoré úrady vynaložili na uznanie tohto štatútu, ochranu a pomoc a na poskytované služby bez toho, aby to malo vplyv na iné zložky občianskoprávnej alebo trestnoprávnej zodpovednosti.

Môžem počas konania urobiť vyhlásenie alebo vypovedať ako svedok? Za akých podmienok?

Bez ohľadu na vašu úlohu v trestnom konaní môžete byť zvyčajne prítomný na vypočutiach, aj keď sú neverejné. Povinne sa budete musieť dostaviť iba v prípade, že máte vypovedať ako svedok.

Počas svojej účasti na konaní môžete naďalej využívať služby úradu na pomoc obetiam trestných činov.

Ak ste obeťou, ktorá sa nezúčastnila na trestnom konaní, budete informovaný o dátume a mieste súdneho konania. Vašou hlavnou úlohou bude vypovedať ako svedok. Na to, aby ste mohli byť informovaný o dátume a čase súdneho konania, musíte počas konania oznámiť každú zmenu svojej adresy.

Na konaní sa môžete zúčastniť ako **súkromný žalobca** pred tým, ako sa pripraví obžaloba, t. j. pred začiatkom ústneho konania, s výnimkou prípadov trestného konania proti maloletej osobe. Zastupuje vás váš advokát, ktorý obhajuje váš prípad, a váš právny zástupca, ktorý vás bude formálne zastupovať v konaní.

Ak už ste súkromným žalobcom, váš advokát bude mať prístup k súhrnným dokumentom a ďalším dokumentom, ako aj ďalšie práva, ktoré sú podobné právam generálneho prokurátora:

- právo požiadať o získanie ďalších dôkazov,
- právo navrhnúť nových svedkov alebo znalcov, ktorí podporia váš prípad,
- právo navrhnúť konfrontácie atď.

Ak je obžalovaný odsúdený, súd mu môže nariadiť, aby uhradil tieto náklady: náklady na advokátov a právnych zástupcov, znalcov, osvedčenia verejných registrov a notárov atď.

Ako **svedok** máte právo na bezplatné služby tlmočníka, ak nehovoríte po španielsky alebo príslušným regionálnym jazykom, ale nemáte právo na preklad dokumentov. Napriek tomu, že vo všeobecnosti je ťažké vyhnúť sa očnému kontaktu s obvineným a súdne budovy zvyčajne nemajú samostatné čakárne pre svedkov, ak ste sa stali obeťou sexuálneho útoku, môžete:

- využiť obrazovku v súdnej sieni alebo
- svedčiť prostredníctvom videokonferencie.

Ak chcete svedčiť a ste v nebezpečenstve, predseda súdu môže nariadiť súkromné vypočutie v záujme ochrany morálky, verejného poriadku a vás ako obeť, resp. vašej rodiny. Ako súkromný žalobca môžete požiadať o súkromné vypočutie.

Ak ste predvolaný ako svedok a sudca vidí, že vy, vaša sloboda, majetok alebo rodina sú vystavené vážnemu riziku, môže prijať niektoré z týchto opatrení:

- chrániť vašu totožnosť, adresu, povolanie a pracovisko tak, že tieto informácie nepoužije v konaní,
- zabrániť tomu, aby vás na súde videli, a rozhodnúť, že adresou na zasielanie oznámení bude adresa súdu,
- zabrániť tomu, aby vás zaznamenávali pomocou akéhokoľvek média,
- nariadiť policajnú ochranu počas konania a po ňom,
- zabezpečiť vám prepravu na súd v služobných vozidlách,
- zabezpečiť vám na súde čakáreň stráženú políciou,
- za osobitných okolností vám poskytnúť novú identitu a finančnú pomoc na zmenu miesta, bydliska a práce.

Ak ste maloletá osoba, ktorá robí vyhlásenie, prijímú sa všetky technické prostriedky, aby sa obvinenému zabránilo v očnom kontakte s vami. Konfrontácie sú tiež obmedzené. Ak máte konflikt záujmov so svojimi zákonnými zástupcami, v dôsledku čoho si nemôžete byť istý, že vaše záujmy budú počas vyšetrovania alebo trestného konania riadne zohľadnené, alebo máte konflikt s jedným z vašich rodičov, pričom druhý rodič nie je schopný primerane si plniť svoje povinnosti zastupovať vás alebo vám pomáhať, alebo aj v iných prípadoch, generálny prokurátor požiada sudcu alebo súd, aby vám určil opatrovníka, ktorý bude povinný vás zastupovať vo vyšetrovaní a v trestnom konaní.

Ak ste cudzinec a nehovoríte po španielsky alebo príslušným regionálnym jazykom, môžete využiť bezplatné služby tlmočníka. Súdny poskytuje tlmočnicke služby, ktoré budú koordinované s úradom na pomoc obetiam trestných činov.

Aké informácie dostanem počas súdneho konania?

Ak ste si podali príslušnú žiadosť, máte právo dostať informácie o dátume, čase a mieste súdneho konania a obsahu obvinenia proti páchatelovi a takisto máte právo byť informovaný o týchto rozhodnutiach:

- rozhodnutie nezačať trestné konanie,
- konečný rozsudok v konaní,
- rozhodnutia o uväznení alebo prepustení páchatela, ako aj o možnom úteku páchatela z väzby,
- rozhodnutia o prijatí osobných ochranných opatrení alebo o zmenách opatrení, ktoré už boli prijaté, ak sa zavádzajú na zaistenie vašej bezpečnosti,
- rozhodnutia od súdnych alebo väzenských orgánov týkajúce sa osôb odsúdených za trestné činy spáchané s použitím násillia alebo zastrasovania, ktoré predstavujú riziko pre vašu bezpečnosť;
- rozhodnutia, pri ktorých sa predpokladá vaša účasť ako obeť na výkone trestu a ktoré sa týkajú odňatia slobody, napríklad rozhodnutia, ktoré sa týkajú zaradenia odsúdeného do otvoreného väzenského režimu tretieho stupňa, väzenských výhod, krátkodobej priepustky, podmieneného prepustenia atď.

Pri podávaní žiadosti o to, aby vás informovali uvedených rozhodnutiach, musíte uviesť e-mailovú adresu, resp. korešpondenčnú alebo domovskú adresu, na ktorú vám orgán bude zasielať informácie a oznámenia.

Vo výnimočných prípadoch, ak nemáte e-mailovú adresu, vám budú zaslané obyčajnou poštou na adresu, ktorú ste poskytli.

Ak ste občanom, ktorý má bydlisko mimo Európskej únie a nemáte e-mail alebo korešpondenčnú adresu, na ktoré by bolo možné vám zasielať informácie, tieto informácie sa zašlú španielskemu diplomatickému alebo konzulárnemu úradu vo vašej krajine pobytu.

V oznámeniach, ktoré dostanete, sa uvedú prinajmenšom operatívne ustanovenia rozhodnutia a jeho právny základ.

Ak ste sa ako obeť formálne zúčastnili na konaní, rozhodnutia sa oznámia vášmu právnomu zástupcovi a zašlú sa aj na e-mailovú adresu, ktorú ste poskytli.

Kedykoľvek môžete požiadať, aby ste informácie o vyššie uvedených rozhodnutiach nedostávali, a žiadosť o informácie, ktorú ste podali predtým, bude následne neúčinná.

Ak ste požiadali, aby vás nasmerovali na úrad na pomoc obetiam trestných činov alebo vám jeden z týchto úradov poskytuje pomoc, máte právo dostať informácie o kontaktných údajoch orgánu zodpovedného za vedenie konania a kanáloch na komunikáciu s týmto úradom, ako aj informácie o dátume, čase a mieste súdneho konania a o obsahu obvinenia proti páchatelovi.

Ak ste obeťou trestného činu násillia založeného na rodovej príslušnosti, máte právo byť informovaný o procesnej situácii agresora a prijatých ochranných opatreniach bez toho, aby ste o to museli žiadať. Kedykoľvek môžete vyjadriť želanie, aby ste takéto informácie nedostávali.

Budem mať prístup k súdnym spisom?

Ak už ste súkromným žalobcom, váš advokát bude mať prístup k súhrnným dokumentom a ďalším dokumentom.

Advokáti každodenne prichádzajú do styku s právnymi informáciami a dokumentáciou, najmä v prípadoch, keď ich klient nie je účastníkom konania.

Podľa španielskej právnej úpravy môžu byť strany informované o konaní a zúčastniť sa na všetkých procesných formalitách.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 12/03/2019

3 - Moje práva po skončení súdneho konania

Môžem sa odvolať proti rozhodnutiu súdu?

Ak sa chcete odvolať proti rozsudku, ktorým je obvinený vyhlásený za nevinného, uvedomte si, že ak ste neboli účastníkom konania, proti rozsudku sa nemôžete odvolať.

Ak ste boli účastník konania a ste súkromný žalobca, môžete sa odvolať:

- proti rozsudku do desiatich dní od jeho oznámenia; existujú rôzne dôvody na odvolanie a je možné preskúmať dôkazy. Toto je riadny opravný prostriedok;
- kasačný opravný prostriedok do piatich dní od doručenia rozsudku; dôvodmi sú porušenie zákona alebo španielskej ústavy alebo formálne dôvody. Toto je mimoriadny opravný prostriedok.

Ako účastník občianskoprávneho konania môžete podať kasačný opravný prostriedok, len pokiaľ ide o otázky týkajúce sa vášho odškodnenia.

Pokiaľ ide o možnosti podávania ďalších opravných prostriedkov, ak ste najprv podali riadny opravný prostriedok, kasačný opravný prostriedok môžete podať ako druhostupňový opravný prostriedok. O kasačnom opravnom prostriedku rozhoduje najvyšší súd.

Úrady na podporu obetí trestných činov vám poskytnú informácie o opravných prostriedkoch, ktoré môžete podať proti rozhodnutiam, ktoré považujete za nezlučiteľné so svojimi právami.

Aké sú moje práva po odsúdení páchatel'a?

Ak ste podali príslušné žiadosti, máte právo byť informovaný o týchto rozhodnutiach:

- rozhodnutie o tom, že sa nezačne trestné konanie,
- právoplatný rozsudok vo veci,
- rozhodnutia o uväznení alebo prepustení páchatel'a, ako aj o možnom úteku páchatel'a z väzby,

- rozhodnutia o prijatí osobných ochranných opatrení alebo o úprave opatrení, ktoré už boli schválené, ak je ich cieľom zabezpečiť vašu bezpečnosť,
- rozhodnutia akéhokoľvek súdneho alebo väzenského orgánu, ktoré sa týkajú osôb odsúdených za trestné činy spáchané použitím násillia alebo zastrasovania a ktoré ohrozujú vašu bezpečnosť,
- rozhodnutia, ktoré zahŕňajú vašu účasť na výkone trestu a ktoré sú vynesené v záležitostiach súvisiacich s odňatím slobody, ako aj tie, ktoré sa týkajú zaradenia odsúdeného do otvoreného väzenského režimu tretieho stupňa, väzenských výhod, krátkodobých prepustiek, podmieneného prepustenia atď.

Vaše základné právo počas výkonu rozsudku je právo na informácie o odsúdení obvinených. Vo všeobecnosti sa informácie týkajúce sa ich prepustenia z väznice považujú za súčasť ich súkromia a nie je možné vám ich oznámiť.

Ak ste sa stali obeťou trestného činu násillia založeného na rodovej príslušnosti, výnimočne sa vám poskytujú informácie o procesnom postavení obvineného a o spôsobe výkonu jeho trestu dovtedy, kým zostane v platnosti ochranný príkaz alebo súdny zákaz priblíženia sa.

Keď ste boli súkromným žalobcom v konaní, môžete sa podieľať na odklade trestu obvineného. Trest odňatia slobody kratší ako dva roky sa môže odložiť, ak sa počas stanoveného časového obdobia nevyskytne recidíva. Po uplynutí tohto obdobia trest zanikne. Súd rozhodne o odklade trestu a sudca vás pred jeho rozhodnutím vypočuje.

Úrady na podporu obetí trestných činov poskytnú informácie o tom, či máte ako obeť možnosť podieľať sa na rozhodnutiach o výkone trestu odňatia slobody, a vykonajú všetky činnosti súvisiace s poskytovaním pomoci, ktoré sú potrebné na to, aby ste si mohli uplatniť práva, ktoré vám priznáva zákon.

Ak ste sa stali obeťou terorizmu, úrad na poskytovanie informácií a pomoci obetiam terorizmu národného trestného a správneho súdu vám poskytne informačné kanály, ktoré sú potrebné na to, aby ste zistili všetko o výkone trestu odňatia slobody až do úplného vykonania trestov, najmä v prípadoch priznania výhod alebo prepustenia odsúdených.

Mám po skončení súdneho konania nárok na podporu alebo ochranu? Na aké dlhé obdobie?

Ak sa rozsudok vykoná a je to nevyhnutné, môžete byť naďalej chránený, ak o tom rozhodne sudca. Môže sa vám poskytnúť policajná ochrana alebo vo výnimočných prípadoch nová identita alebo finančná pomoc na zmenu miesta bydliska alebo práce.

Pri niektorých trestných činoch, napríklad trestných činoch založených na rodovej príslušnosti alebo domácim násillím, môžete požiadať o ochranný príkaz s dočasnou platnosťou stanovenou rozhodnutím súdneho orgánu.

O ochranný príkaz je možné požiadať priamo justičný orgán alebo prokurátora, alebo príslušníkov orgánov činných v trestnom konaní, úrady na podporu obetí trestných činov, alebo sociálne služby, alebo zariadenia starostlivosti pridružené k verejnej správe.

Ochranný príkaz predstavuje postavenie komplexnej ochrany, ktorá zahŕňa preventívne občianskoprávne a trestnoprávne opatrenia stanovené zákonom a akúkoľvek ďalšiu pomoc a opatrenia sociálnej ochrany stanovené v právnom poriadku.

Udelenie ochranného príkazu bude znamenať povinnosť priebežne vás informovať o procesnom postavení obvineného alebo podozrivého, ako aj o rozsahu a platnosti prijatých ochranných opatrení. Predovšetkým budete vždy informovaný najmä o situácii údajného agresora vo väznici. Na tento účel sa ochranný príkaz postúpi väzenskej správe.

Chránený môžete byť aj tým, že sa páchateľovi uložia určité sankcie alebo bezpečnostné opatrenia: zákaz priblíženia sa, pozbavenie rodičovských práv alebo poručníctva, pozbavenie práva nosiť a používať zbrane atď. Okrem toho v prípadoch odloženia výkonu trestu pred nástupom na výkon trestu môže sudca zakázať páchateľovi, aby navštevoval určité miesta alebo aby sa k vám približoval, uložiť páchateľovi povinnosť, aby sa zúčastnil na osobitných vzdelávacích programoch atď.

Ako obeť máte právo:

a) požiadať, aby boli podmienene prepustenému uložené behaviorálne opatrenia alebo pravidlá stanovené zákonom, ktoré sa považujú za nevyhnutné na zabezpečenie vašej bezpečnosti, ak bola táto osoba odsúdená za činy, v dôsledku ktorých môže pre vás odôvodnene vzniknúť nebezpečná situácia;

b) poskytnúť sudcovi alebo súdu akékoľvek informácie, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výkone uloženého trestu, občianskoprávných záväzkoch vyplývajúcich zo spáchania trestného činu alebo schválenej konfiškácii.

Úrady na podporu obetí trestných činov budú spolupracovať a koordinovať svoju prácu s orgánmi, inštitúciami a službami, ktoré môžu byť zapojené do pomoci obetiam: súdy, prokuratúra, príslušníci orgánov činných v trestnom konaní, najmä v prípade

zraniteľných obetí s vysokým rizikom viktimizácie. Okrem toho, ak ste sa stali obeťou, ktorá potrebuje osobitné ochranné opatrenia, posúdia váš prípad, aby určili, ktoré opatrenia na ochranu, pomoc a podporu by sa mali poskytnúť. Tieto opatrenia môžu zahŕňať:

- poskytovanie psychologickéj podpory alebo pomoci pri riešení porúch spôsobených trestným činom pomocou najvhodnejších psychologických metód pre vašu starostlivosť,
- podpora pri súdnom konaní,
- informácie o dostupných psychosociálnych zdrojoch a zdrojoch starostlivosti a na požiadanie odporúčanie týchto služieb,
- všetky osobitné podporné opatrenia, ktoré môžu byť nevyhnutné, ak ste obeťou, ktorá potrebuje osobitnú ochranu,
- odporúčanie služieb odbornej podpory.

Na aké dlhé obdobie?

Ochranné opatrenia súdnej povahy budú platné počas obdobia stanoveného v príslušnom rozhodnutí súdneho orgánu.

Úrady na podporu obetí trestných činov budú monitorovať vašu situáciu ako obeť, najmä ak ste zraniteľnou obeťou, počas celého trestného konania a primeraný čas po jeho ukončení bez ohľadu na to, či je známa totožnosť páchatel'a a výsledok konania.

Áké informácie mi budú poskytnuté, ak je páchatel' odsúdený?

Vaše základné právo počas výkonu rozsudku je právo na informácie o odsúdení obvinených. Vo všeobecnosti sa informácie týkajúce sa ich prepustenia z väznice považujú za súčasť ich súkromia a nie je možné vám ich oznámiť.

Vo výnimočných prípadoch, ak ste obeťou trestného činu násillia založeného na rodovej príslušnosti, poskytujú sa vám informácie o procesnom postavení obvineného a o spôsobe vykonávania jeho trestu, pokiaľ zostáva v platnosti ochranný príkaz alebo zákaz priblíženia sa, s výnimkou prípadov, ak vyjadrite svoje želanie, aby sa vám nedoručovali oznámenia o tejto záležitosti.

Úrady na podporu obetí trestných činov poskytnú informácie o tom, či máte ako obeť možnosť podieľať sa na rozhodnutiach o výkone trestu odňatia slobody, a vykonajú všetky činnosti súvisiace s poskytovaním pomoci, ktoré sú potrebné na to, aby ste si mohli uplatniť práva, ktoré vám priznáva zákon.

Ák ste sa stali obeťou terorizmu, úrad na poskytovanie informácií a pomoci obetiam terorizmu národného trestného a správneho súdu vám poskytne informačné kanály, ktoré sú potrebné na to, aby ste zistili všetko o výkone trestu odňatia slobody až do úplného vykonania trestov, najmä v prípadoch priznania výhod alebo prepustenia odsúdených.

Budem informovaný o tom, keď bude páchatel' prepustený (vrátane predčasného alebo podmieneného prepustenia) alebo unikne z väzenia?

Ák ste podali príslušné žiadosti, máte okrem iného právo byť informovaný o týchto rozhodnutiach:

- rozhodnutia o uväznení alebo prepustení páchatel'a, ako aj o možnom úteku páchatel'a z väzby,
- rozhodnutia akéhokoľvek súdneho alebo väzenského orgánu, ktoré sa týkajú osôb odsúdených za trestné činy spáchané použitím násillia alebo zavražďovania a ktoré ohrozujú vašu bezpečnosť,
- rozhodnutia, ktoré zahŕňajú vašu účasť na výkone trestu a ktoré sú vynesené v záležitostiach súvisiacich s odňatím slobody, ako aj tie, ktoré sa týkajú zaradenia odsúdeného do otvoreného väzenského režimu tretieho stupňa, väzenských výhod, krátkodobých priepustiek, podmieneného prepustenia atď.

Úrady na podporu obetí trestných činov poskytnú informácie o tom, či máte ako obeť možnosť podieľať sa na rozhodnutiach o výkone trestu odňatia slobody, a vykonajú všetky činnosti súvisiace s poskytovaním pomoci, ktoré sú potrebné na to, aby ste si mohli uplatniť práva, ktoré vám priznáva zákon.

Ák ste sa stali obeťou terorizmu, úrad na poskytovanie informácií a pomoci obetiam terorizmu národného trestného a správneho súdu vám poskytne informačné kanály, ktoré sú potrebné na to, aby ste zistili všetko o výkone trestu odňatia slobody až do úplného vykonania trestov, najmä v prípadoch priznania výhod alebo prepustenia odsúdených.

Budem sa podieľať na rozhodnutí o podmienenečnom prepustení alebo podmienenom treste?

Áko obeť trestného činu budete mať nárok:

- požiadať, aby boli podmienene prepustenému uložené behaviorálne opatrenia alebo pravidlá stanovené zákonom, ktoré sa považujú za nevyhnutné na zabezpečenie vašej bezpečnosti, ak bola táto osoba odsúdená za udalosti, v dôsledku ktorých môže pre obeť odôvodnene vzniknúť nebezpečná situácia,
- poskytnúť sudcovi alebo súdu akékoľvek informácie, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výkone uloženého trestu, občianskoprávných záväzkoch vyplývajúcich zo spáchania trestného činu alebo schválenej konfiškácii.

Úrady na podporu obetí trestných činov poskytnú informácie o tom, či máte ako obeť možnosť podieľať sa na rozhodnutiach o výkone trestu odňatia slobody, a vykonajú všetky činnosti súvisiace s poskytovaním pomoci, ktoré sú potrebné na to, aby ste si mohli uplatniť práva, ktoré vám priznáva zákon.

Ak ste sa stali obeťou terorizmu, úrad na poskytovanie informácií a pomoci obetiam terorizmu národného trestného a správneho súdu vám poskytne informačné kanály, ktoré sú potrebné na to, aby ste zistili všetko o výkone trestu odňatia slobody až do úplného vykonania trestov, najmä v prípadoch priznania výhod alebo prepustenia odsúdených.

Môžem napríklad predniesť vyhlásenie alebo podať odvolanie?

Ak ste požiadali, aby ste boli informovaný o určitých rozhodnutiach vynesených v záležitostiach týkajúcich sa odňatia slobody, ako aj o tých, ktoré ovplyvňujú zaradenie odsúdeného do otvoreného väzenského režimu tretieho stupňa, väzenských výhod, krátkodobých prepustiek, podmienene prepustenia atď., môžete proti nim podať opravný prostriedok, aj keď ste neboli účastníkom konania. Vaše želanie podať odvolanie musíte oznámiť príslušnému súdному tajomníkovi bez potreby zastúpenia advokátom najneskôr do piatich dní od času, keď vám bolo oznámené rozhodnutie, a odvolanie musíte podať do pätnástich dní od tohto oznámenia.

Aby ste sa mohli odvolať proti zaradeniu odsúdeného do otvoreného väzenského režimu tretieho stupňa, musíte byť obeťou niektorého z týchto trestných činov:

- vražda,
- umelé prerušenie tehotenstva,
- ujma na zdraví,
- trestné činy proti slobode,
- trestné činy mučenia a trestných činov proti morálnej integrite;
- trestné činy proti sexuálnej slobode a zneužívania mladistvých,
- trestné činy krádeže spáchaných násilne alebo zastrášaním,
- trestné činy terorizmu,
- trestné činy obchodovania s ľuďmi.

Skôr ako väzenský orgán vydá akékoľvek z uvedených rozhodnutí, predmetné rozhodnutie sa vám oznámi, aby ste mohli predložiť všetky argumenty, ktoré považujete za vhodné, za predpokladu, že ste podali príslušné žiadosti, aby ste boli o týchto rozhodnutiach informovaný.

Úrady na podporu obetí trestných činov vám poskytnú všetky potrebné informácie o opravných prostriedkoch, ktoré môžete podať proti rozhodnutiam, ktoré považujete za nezlučiteľné s vašimi právami.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 12/03/2019

4 - Náhrada škody

Áký je postup na uplatnenie nároku na náhradu škody od páchatel'a? (napr. nezávislé súdne konanie, občianskoprávna žaloba, spoločné občianskoprávne a trestné konanie)

Ako súkromný žalobca sa môžete domáhať náhrady škody prostredníctvom občianskoprávnej žaloby v rámci toho istého trestného konania alebo odložiť tento nárok, kým sa trestné konanie neskončí. Ak sú obe žaloby oddelené, občianskoprávna žaloba musí počkať až do ukončenia trestného konania.

Navyše sa na konaní môžete zúčastniť len ako poškodený, ktorý nemá žiadne postavenie v konaní. Ak nevystupujete v konaní ako poškodený, ktorý sa domáha náhrady škody, prokurátor podá vo vašom mene občianskoprávnu žalobu. Ak súd vyhlási, že obvinený je nevinný alebo neprizná náhradu škody, môžete sa vždy domáhať náhrady škody prostredníctvom občianskoprávneho konania.

Občianskoprávna zodpovednosť obvineného sa vzťahuje na vrátenie majetku, nápravu škody a náhradu škôd vrátane tých, ktoré spôsobil vášmu partnerovi a deťom.

Náhradu škody môžete získať aj od štátu.

Úrady na podporu obetí trestných činov sú oprávnené pomáhať obetiam trestných činov v cezhraničných situáciách v prípadoch, keď bol trestný čin voči vám spáchaný v inom členskom štáte Európskej únie ako Španielsko a máte obvyklý pobyt v Španielsku. V prípadoch trestných činov terorizmu v cezhraničných situáciách je orgánom poskytujúcim pomoc ministerstvo vnútra prostredníctvom generálneho riaditeľstva na podporu obetí terorizmu.

Vo všeobecnosti bude okrem trestných činov terorizmu asistenčný orgán spolupracovať pri iniciovaní a vykonávaní postupov na priznanie pomoci zo strany členského štátu Európskej únie, kde bol trestný čin spáchaný, aby ste ako navrhovateľ mohli zo Španielska získať prístup k náhrade škody od štátu, na ktorého území bol trestný čin spáchaný.

Úrady na podporu obetí trestných činov vám ako žiadateľovi o pomoc poskytnú na tento účel tieto informácie:

- informácie o možnostiach požiadania o finančnú pomoc alebo náhradu škody, postupoch alebo požadovaných formulároch žiadostí vrátane spôsobu, akým sa musia vyplniť, a podporných dokumentoch, ktoré môžu byť potrebné,
- všeobecné usmernenie o spôsobe, akým vyplniť žiadosti o doplňujúce informácie.

Okrem toho úrady na podporu obetí trestných činov ako asistenčné orgány musia:

- postúpiť váš nárok a podporné dokumenty, ako aj všetky dokumenty, ktoré môžu byť neskôr požadované v prípade potreby rozhodovaciemu orgánu určenému štátom, na ktorého území bol trestný čin spáchaný,
- spolupracovať s rozhodovacím orgánom, ak v súlade s jeho vnútroštátnymi právnymi predpismi tento orgán rozhodne o vypočutí navrhovateľa alebo akejkoľvek inej osoby.

V prípade, že sa nárokom na zákonom stanovenú štátnu pomoc zaoberá asistenčný orgán štátu, v ktorom má žiadateľ obvyklý pobyt, rozhodovacím orgánom je generálne riaditeľstvo pre personálne náklady a štátne dôchodky ministerstva hospodárstva a financií.

Rozhodovací orgán vám ako žiadateľovi o pomoc, ako aj asistenčnému orgánu musí oznámiť:

- prijatie žiadosti o štátnu pomoc, orgán, ktorý začne konanie, časový rámec na vynesenie rozhodnutia, a ak je to možné, predpokladaný dátum, keď bude prijaté rozhodnutie,
- rozhodnutie, ktorým sa ukončí konanie.

V prípade trestných činov **terorizmu** bude ministerstvo vnútra (generálne riaditeľstvo pre podporu obetí terorizmu) vystupovať ako asistenčný orgán v prípadoch, keď je trestný čin spáchaný v inom členskom štáte Európskej únie ako Španielsko a vy ako žiadateľ pomoci máte obvyklý pobyt v Španielsku, aby ste mohli získať primeranú náhradu škody od Španielska, prípadne od štátu, na ktorého území bol trestný čin spáchaný. Úkony, ktoré musí vykonať generálne riaditeľstvo pre podporu obetí ako asistenčný alebo rozhodovací orgán, sú rovnocenné tým, ktoré prináležia generálnemu riaditeľstvu pre personálne náklady a štátne dôchodky ministerstva hospodárstva a financií.

Súd uložil páchatelovi, aby mi zaplatil náhradu škody. Ako môžem zabezpečiť, aby páchatel skutočne zaplatil?

Ak bol páchatel vyhlásený za čiastočne platobne neschopného, celú pomoc alebo jej časť vyplatí štát.

Na štát sa prenesú vaše práva voči strane, ktorá nesie občianskoprávnu zodpovednosť za trestný čin, až do plnej výšky predbežnej alebo konečnej pomoci, ktorá vám bola priznaná ako obeti alebo príjemcovi.

Štát môže podať žalobu proti strane, ktorá nesie občianskoprávnu zodpovednosť za trestný čin, v ktorej požiada o úplné alebo čiastočné vrátenie poskytnutej pomoci.

Táto žaloba sa podľa potreby vykoná prostredníctvom postupu správneho vymáhania a uplatní sa okrem iných v týchto prípadoch:

- ak sa v konečnom súdnom rozhodnutí konštatuje, že nebol spáchaný trestný čin,
- ak ste po vyplatení pomoci v priebehu troch rokov od jej poskytnutia získali vy ako obeť, ako aj iní príjemcovia z akýchkoľvek dôvodov celú náhradu utrpenej škody alebo jej časť,
- ak bola pomoc získaná na základe falošnej alebo zámerné neúplnej informácie alebo iným podvodným spôsobom, ako aj pomocou zámerného zamlčania okolností, ktoré by viedli k zamietnutiu požadovanej pomoci alebo k jej zníženiu,
- ak je náhrada škody priznaná v rozsudku nižšia ako predbežná pomoc.

Táto žaloba sa podá za účasti štátu vo vedenom trestnom alebo občianskom súdnom konaní bez toho, aby bola dotknutá občianskoprávna žaloba, ktorú môže podať prokurátor.

Ak páchatel nezaplatí, môže mi štát vyplatiť preddavok? Za akých podmienok?

Ak bola osoba odsúdená za trestný čin vyhlásená za čiastočne platobne neschopnú, celú pomoc alebo jej časť vyplatí štát.

Predbežná pomoc sa môže poskytnúť pred vynesením konečného súdneho rozhodnutia, ktorým sa ukončí trestné konanie, pokiaľ sa preukáže neistá hospodárska situácia, v ktorej ste sa ocitli vy ako obeť alebo iní príjemcovia.

O predbežnú pomoc je možné požiadať po tom, ako oznámite udalosti príslušným orgánom, alebo ak trestné konanie prebieha *ex officio*, na základe týchto udalostí.

Mám nárok na náhradu škody od štátu?

Môžete získať náhradu škody od štátu.

V Španielsku existuje systém pomoci pre obeť úmyselných a násilných trestných činov spáchaných v Španielsku s následkom smrti, závažného ublíženia na zdraví alebo závažného poškodenia telesného alebo duševného zdravia. Pomoc sa poskytuje aj obetiam trestných činov proti sexuálnej slobode, aj keď sú tieto trestné činy spáchané bez násillia.

Vo všeobecnosti môžete získať prístup k zákonom stanovenej finančnej pomoci, ak ste v čase spáchania trestného činu španielskym štátnym príslušníkom alebo štátnym príslušníkom iného členského štátu Európskej únie, alebo ak sa na vás nevzťahuje ani jedno z uvedeného, ak máte obvyklý pobyt v Španielsku alebo ste štátnym príslušníkom iného štátu, ktorý na svojom území priznáva podobnú pomoc španielskym štátnym príslušníkom.

V prípade úmrtia musia uvedené požiadavky na štátnu príslušnosť alebo pobyt spĺňať iní príjemcovia, a nie zosnulá osoba.

V prípade závažného ublíženia na zdraví alebo závažného poškodenia telesného alebo duševného zdravia budú príjemcami **priame obete**, t. j. tí, ktorí utrpeli zranenia alebo poškodenie zdravia.

V prípade úmrtia sú príjemcami **nepriame obete**, ktorými môžu byť:

- manžel zosnulej osoby, ak neboli právne odlúčení, alebo osoba, ktorá žila so zosnulým v trvalom vzťahu podobnom manželstvu aspoň dva roky pred smrťou, pričom pokiaľ mali spolu deti, postačuje samotné spolužitie. Zahnuté sú aj deti uvedených osôb, aj keď nie sú deťmi zosnulej osoby, pokiaľ sú finančne závislé od tejto osoby a žili v spoločnej domácnosti.

Príjemcom v žiadnom prípade nemôže byť niekto, kto bol odsúdený za úmyselné zabitie v akejkoľvek forme, ak zosnulý bol jeho manželom alebo osobou, s ktorou boli v trvalom vzťahu podobnom manželstvu.

- Dieťa zosnulej osoby, ktoré bolo závislé od tejto osoby a žilo s ňou v spoločnej domácnosti, za predpokladu, že deti, ktoré sú maloleté alebo dospelé so zdravotným postihnutím, sú finančne závislé.
- Rodič zosnulej osoby, ktorý bol finančne závislý od tejto osoby, pokiaľ neexistuje nikto, kto by sa nachádzal v uvedených situáciách.
- Rodičia maloletej osoby, ktorá zomrela v priamom dôsledku trestného činu, sa takisto považujú za nepriame obete na účely finančnej pomoci stanovenej v španielskych právnych predpisoch.

Zranenia, ktoré oprávňujú obeť na získanie finančnej pomoci, sú tie, ktoré spôsobia osobe, ktorá ich utrpela, poškodenie telesnej integrity alebo telesného alebo duševného zdravia a dočasné zdravotné postihnutie trvajúce dlhšie ako šesť mesiacov alebo trvalé zdravotné postihnutie so stupňom zdravotného postihnutia najmenej 33%.

Poskytnutie pomoci je vo všeobecnosti podmienené vynesenním konečného súdneho rozhodnutia, ktorým sa ukončí trestné konanie. Vzhľadom na časové rámce pre rozhodnutia o trestných veciach pred vynesenním konečného súdneho rozhodnutia, ktorým sa

ukončí trestné konanie, sa v zákone stanovuje možnosť poskytnutia predbežnej pomoci so zohľadnením neistej ekonomickej situácie obete trestného činu alebo iných príjemcov. O predbežnú pomoc je možné požiadať, keď obeť oznámi udalosti príslušným orgánom alebo keď trestné konanie začnú príslušné orgány bez potreby podania oznámenia.

Výška pomoci nesmie v žiadnom prípade prevýšiť náhradu škody stanovenú v rozsudku.

V prípade úmrtia maloletej osoby alebo osoby so zdravotným postihnutím ako priameho dôsledku trestného činu rodiča alebo poručníka maloletej osoby budú oprávnení iba na pomoc pozostávajúcu z náhrady výdavkov na pohreb, ktoré skutočne zaplatili, až do výšky limitu stanoveného zákonom.

V prípadoch trestných činov proti sexuálnej slobode, ktoré spôsobia obeti poškodenie jej duševného zdravia, výška pomoci pokryje náklady na terapeutickú liečbu, ktorú si obeť slobodne vyberie, do maximálnej výšky stanovenej zákonom.

Lehota na požiadanie o pomoc je vo všeobecnosti jeden rok od spáchania trestného činu. Plynutie tejto lehoty sa pozastaví, keď začne trestné konanie, a obnoví sa po vynesení konečného súdneho rozhodnutia a jeho oznámení obeti.

Prijatie pomoci **je nezlučiteľné** s:

- náhradou škody stanovenou rozsudkom. Celá pomoc alebo jej časť sa však vyplatí, ak bol páchatel vyhlásený za čiastočne platobne neschopného,
- náhradou škody alebo pomocou zo súkromného poistenia, ako aj dotáciou sociálneho zabezpečenia, ktoré možno uplatniť v dôsledku dočasného zdravotného postihnutia obete. Pomoc sa však má vyplatiť príjemcovi súkromného poistenia, ak by výška náhrady škody, ktorá sa má prijať z tohto poistenia, bola nižšia ako výška stanovená v rozsudku,
- prijatie tejto pomoci nebude v žiadnom prípade zlučiteľné s náhradou škody obetiam ozbrojených skupín a terorizmu.

Prijatie pomoci **je nezlučiteľné**:

- v prípadoch trvalého zdravotného postihnutia alebo úmrtia obete s prijatím akéhokoľvek štátneho dôchodku, na prijatie ktorého má príjemca nárok,
- so sociálnou pomocou uvedenou v článku 27 organického zákona č. 1/2004 z 28. decembra 2004 o komplexných ochranných opatreniach proti násiliu založenému na rodovej príslušnosti (*Ley Orgánica 1/2004 de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género*).

Pomoc pri trvalom zdravotnom postihnutí je nezlučiteľná s pomocou pri dočasnom zdravotnom postihnutí.

Právomoc na spracovanie a rozhodnutie o nárokoch na zákonom stanovenú štátnu pomoc prináleží generálnemu riaditeľstvu pre personálne náklady a štátne dôchodky ministerstva hospodárstva a financií v prípade obetí akéhokoľvek trestného činu s výnimkou obetí terorizmu, pričom v takom prípade je príslušné ministerstvo vnútra (generálne riaditeľstvo na podporu obetí terorizmu).

Ak ste sa stali **obeťou terorizmu**, existuje rad štátnych pomoci určených pre obeť terorizmu ako náhrada škôd spôsobených týmto druhom trestnej činnosti za predpokladu, že existuje úplná súvislosť medzi teroristickým činom a utrpenou škodou.

Škody, pri ktorých sa dá uplatniť náhrada škody:

- ublíženia na telesnom a duševnom zdraví, ako aj výdavky na lekárske ošetrovanie, protézy a operáciu.

Tieto výdavky sa vyplatia dotknutej osobe iba v prípade, ak sa v plnej výške alebo čiastočne nehradia z verejného alebo súkromného systému sociálneho zabezpečenia,

- majetkové škody spôsobené na domácnostiach fyzických osôb alebo tie, ktoré vznikli v obchodných a priemyselných podnikoch, ústrediach politických strán, odborových a sociálnych organizáciách,
- náklady na dočasné ubytovanie počas vykonávania rekonštrukčných prác na obvyklých bydliskách fyzických osôb,
- škody spôsobené na osobných vozidlách, ako aj tie, ktoré spôsobili vozidlá používané na pozemnú prepravu osôb alebo tovaru s výnimkou vozidiel vo verejnom vlastníctve.

Náhrada uvedených škôd s výnimkou ublíženia na zdraví bude doplnková k tým, ktoré stanovil v tých istých veciach akýkoľvek iný verejný orgán, alebo k tým, ktoré vyplývajú z poistných zmlúv. V týchto prípadoch sa poskytne náhrada akýchkoľvek súm, ktoré môžu vyplynúť z rozdielu medzi tým, čo zaplatili tieto orgány verejnej správy alebo poisťovne, a oficiálnym ocenením.

Výška náhrady sa určí podľa vzniknutej škody (závažnosti zranení a druhu zdravotného postihnutia, ktoré spôsobili, úmrtia atď.).

Iná pomoc:

- na štúdium: v prípade teroristického činu s následkom zranení osobitného významu pre študenta, jeho rodičov alebo poručníkov, alebo zranení, v dôsledku ktorých budú nespôsobilými na výkon ich obvyklého povolania,
- okamžitá psychologická pomoc a poradenstvo pre obeť, ako aj pre rodinných príslušníkov,
- vo výnimočných prípadoch mimoriadna pomoc na zmiernenie situácií týkajúcich osobných alebo rodinných potrieb obetí, na ktoré sa nevzťahuje bežná pomoc alebo v prípade ktorých je bežná pomoc výrazne nedostatočná.

Príjemcovia pomoci:

- v prípade zranení zranenej osoby,
- ak došlo k úmrtiu:
  - manžel zosnulej osoby,
  - druh, s ktorým zosnulý žil v spoločnej domácnosti najmenej dva roky,
  - druh, s ktorým mal zosnulý deti,
  - rodičia zosnulej osoby, ak od nej boli finančne závislí. Ak zosnulá osoba nemá rodičov, potom jej vnuci, súrodenci a starí rodičia, ktorí boli finančne závislí od tejto osoby, v uvedenom poradí,
  - ak neexistujú žiadne z uvedených osôb, deti, a ak ich zosnulý nemal, rodičia, ktorí neboli finančne závislí od zosnulej osoby.

Všeobecná lehota na predloženie žiadostí o náhradu osobnej alebo majetkovej škody je jeden rok odo dňa, keď škoda vznikla.

Úrad na poskytovanie informácií a pomoci obetiam terorizmu národného trestného a správneho súdu (*Oficina de Información y Asistencia a Víctimas del Terrorismo de la Audiencia Nacional*) v spolupráci s generálnym riaditeľstvom pre podporu obetí terorizmu ministerstva vnútra vám ako obeti terorizmu pomôžu počas postupu na uplatnenie nároku na náhradu škody: pri získaní osvedčení o konečných rozsudkoch, príkazov o nevymáhaní občianskoprávných záväzkov a s inými dokumentmi potrebnými na spracovanie pomoci.

Mám nárok na náhradu škody, ak páchatel' nie je odsúdený?

Konečný rozsudok v trestnom konaní, proti ktorému sa nemožno odvolať, musí preukázať, že úmrtie, ublíženie na zdraví a vážne poškodenie telesného alebo duševného zdravia predstavujú úmyselný a násilný trestný čin, a následne sa musí v rozsudku určiť primeraná náhrada škody.

Ak chcete podať žiadosť o finančnú pomoc, musíte k žiadosti pripojiť kópiu konečného súdneho rozhodnutia, ktorým sa ukončí trestné konanie, či ide o rozsudok, rozsudok pre zmeškanie alebo rozhodnutie o ukončení konania z dôvodu úmrtia páchatel'a, alebo rozhodnutie o zamietnutí vecí.

Výška poskytnutej pomoci nesmie v žiadnom prípade prevýšiť náhradu škody stanovenú v rozsudku.

Mám v čase, keď očakávam rozhodnutie o mojej žiadosti o náhradu škody, nárok na platbu v prípade naliehavej potreby?

Predbežná pomoc sa môže poskytnúť pred vynesením konečného súdneho rozhodnutia, ktorým sa ukončí trestné konanie, pokiaľ sa preukáže neistá hospodárska situácia, v ktorej ste sa ocitli vy ako obeť alebo vaši dediči.

O predbežnú pomoc je možné požiadať po tom, ako oznámite udalosti príslušným orgánom, alebo ak trestné konanie prebieha *ex officio*, na základe týchto udalostí.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 12/03/2019

Stal som sa obeťou trestného činu. Na koho sa môžem obrátiť so žiadosťou o podporu a pomoc?

Ak ste sa stali obeťou trestného činu, môžete sa obrátiť na úrad na podporu obetí trestných činov (*Oficinas de Asistencia las Víctimas del delito*).

Úrady na podporu obetí trestných činov sú bezplatná, verejná multidisciplinárna služba zameraná na potreby obetí, ktorú prevádzkuje ministerstvo spravodlivosti.

Úrady sú vo všetkých autonómnych oblastiach, takmer vo všetkých hlavných mestách provincií, ako aj v ďalších mestách.

Úrady na podporu obetí trestných činov vám ako obeť trestného činu poskytnú komplexnú, koordinovanú a odbornú podporu, ktorá zodpovedá vašim osobitným právnym, psychologickým a sociálnym potrebám.

Ak ste sa stali obeťou **terorizmu**, môžete sa obrátiť na úrad na poskytovanie informácií a pomoci obetiam terorizmu národného správneho a trestného súdu (*Oficina de Información y Asistencia a Víctimas del Terrorismo de la Audiencia Nacional*), ale ak chcete, môžete sa obrátiť na úrad na podporu obetí trestných činov vo vašej provincii. Úrad na podporu obetí trestných činov bude potom spolupracovať s úradom na poskytovanie informácií a pomoci obetiam terorizmu národného správneho a trestného súdu.

Úrad na podporu obetí trestných činov poskytuje starostlivosť a podporu v niekoľkých fázach:

- **Prijímacia a orientačná fáza:** orientačná fáza je, keď vám úrad poskytne komplexné informácie o krokoch, ktoré musíte vykonať, otázkach, ktorými sa musíte zaoberať, a možných následkoch. Táto fáza vo všeobecnosti prebieha buď prostredníctvom osobného rozhovoru, alebo telefonicky, pričom vysvetlíte vaše problémy a potreby. Na základe vašich vysvetlení dostanete usmernenie, posúdia sa možnosti zásahov z iných zdrojov a v prípade potreby sa vám odporúčajú.
- **Informačná fáza:** ako obeť máte od prvého kontaktu s orgánmi a úradníkmi ešte pred podaním oznámenia právo na informácie, ktoré zodpovedajú vašej osobnej situácii a podmienkam a takisto povahe trestného činu, ktorý ste zažili, a spôsobenej ujmy. Tieto informácie sa týkajú niektorých aspektov, napríklad:
  - spôsobu, ako môžete podať oznámenie, a postupu pri jeho podaní,
  - odborných služieb a dostupných psychosociálnych zdrojov a zdrojov starostlivosti a spôsobu prístupu k nim bez ohľadu na to, či je podané oznámenie,
  - opatrení starostlivosti a podpory (lekárskych, psychologických alebo materiálnych), ktoré sú k dispozícii, a postupu na ich získanie vrátane informácií o možnostiach získania náhradného ubytovania, ak je to vhodné,
  - spôsobu, ako získať poradenstvo a právnu ochranu, a prípadne podmienok, za ktorých ich možno získať bezplatne,
  - sprievodu v priebehu konania, na súdnom pojednávaní, ak to požadujete, a/alebo pri styku s inými orgánmi činných v trestnom konaní,
  - možnosti požiadať o ochranné opatrenia a prípadne príslušného postupu,
  - poradenstva v oblasti hospodárskych práv týkajúcich sa konania, najmä pokiaľ ide o pomoc a náhradu škody, na ktorú môžete mať nárok na základe škody spôsobenej trestným činom, a prípadne postupu, aký by sa mal použiť na uplatnenie nároku na ne,
  - postupu, ktorý musíte dodržať pri uplatnení svojich práv ako obeť trestného činu, ak žijete mimo Španielska,
  - kontaktných údajov orgánu zodpovedného za vedenie vášho konania a kanálov na komunikáciu s ním, informácií o dátume, čase a mieste súdneho pojednávania, ako aj obsahu obvinenia proti páchatelovi,
  - služieb restoratívnej justície (napr. mediácia), ktoré sú k dispozícii v prípadoch, keď je to právne možné,
  - prípadov, v ktorých je vám možné uhradiť náklady na právne zastúpenie, a prípadne uplatniteľného postupu na uplatnenie nároku na ne atď.
- **Fáza zásahu:** zásah úradov na podporu obetí trestných činov sa uskutočňuje v rôznych oblastiach:
- **právne zásahy:** úrady vám poskytnú právnu pomoc, ktorú potrebujete, a konkrétne vám poskytnú informácie o druhu pomoci, ktorú môžete získať v súvislosti so súdnym konaním, právach, ktoré si môžete uplatniť v rámci konania, spôsobe a podmienkach, za ktorých získate prístup k právnemu poradenstvu, a druhoch služieb alebo organizácií, na ktoré sa môžete obrátiť na poskytnutie podpory.

Právna pomoc bude v každom prípade všeobecná, pokiaľ ide o spôsob, ktorým sa vedie konanie a spôsob uplatnenia rôznych práv, pretože za usmernenie a právnu pomoc je v každom prípade zodpovedný váš advokát,

- **lekárske a psychologické zásahy:** psychologická starostlivosť, ktorú ponúkajú úrady, pozostáva z posúdenia a liečenia vášho stavu, aby sa zmiernila kríza spôsobená trestným činom, aby ste zvládli súdne konanie v dôsledku trestného činu, a z podpory počas konania a posilnenia vašich stratégií a schopností umožňujúcich pomoc vášho okolia.

Úrady vytvoria plán psychologickkej podpory v prípade, že ste obzvlášť zraniteľnou obeťou alebo potrebujete osobitnú ochranu,

- **Hospodárske zásahy:** v súvislosti s hospodárskou pomocou, na ktorú máte nárok, ak ste sa stali obeťou násilného trestného činu alebo trestného činu proti sexuálnej slobode, úrady zohrávajú hlavne informačnú úlohu a môžu poskytnúť pomoc so spracovaním nárokov,
- **sociálne zásahy a zásahy v oblasti starostlivosti:** v tejto oblasti budú úrady koordinovať starostlivosť, ktorú vám ponúknu, a prípadne vás odkážu na sociálne služby, zariadenia poskytujúce starostlivosť alebo organizácie, ktoré zabezpečia bezpečné ubytovanie, okamžitú lekársku starostlivosť a akúkoľvek finančnú pomoc, na ktorú máte nárok, s osobitnou pozornosťou venovanou potrebám vyplývajúcim zo stavov práceneschopnosti, hospitalizácie, smrti a tých, ktoré sú spôsobené možným stavom zraniteľnosti.
- **Monitorovacia fáza:** úrady budú monitorovať váš prípad, najmä ak ste zraniteľnou obeťou, počas celého trestného procesu a počas primeraného časového obdobia po jeho skončení. V tejto fáze úrady analyzujú vašu právnu, lekársku, psychologickú, sociálnu a hospodársku situáciu v dôsledku trestného činu počas rôznych období. Primeraný čas na monitorovanie sa určí na základe vašej situácie.

Ak ste sa stali **obeťou terorizmu** hlavnými funkciami úradu na poskytovanie informácií a pomoci obetiam terorizmu národného správneho a trestného súdu sú:

- poskytnúť vám informácie o stave súdneho konania, ktoré môže mať na vás vplyv, v závislosti od spáchaného trestného činu,
- poradiť vám vo všetkom, čo súvisí s trestným a správnym konaním, ktoré môže mať na vás vplyv,
- ponúknuť vám osobný sprievod na prebiehajúcich súdnych pojednávaní vedených v súvislosti s teroristickými činmi, ktoré môžu mať na vás vplyv,
- poskytnúť vám emocionálnu a terapeutickú podporu bez toho, aby boli dotknuté právomoci ministerstva vnútra,
- podporovať ochranu vašej bezpečnosti a súkromia ako obeť trestného činu počas vašej účasti na súdnom konaní,
- informovať vás o hlavných náhradách škody pre obeť terorizmu, vo všetkých prípadoch vás odkázať na generálne riaditeľstvo na podporu obetí terorizmu ministerstva vnútra,
- informovať vás o všetko, čo súvisí s výkonom trestu odňatia slobody až do vykonania celého trestu, najmä v prípadoch, ak boli odsúdeným priznané výhody alebo boli prepustení.

Generálne riaditeľstvo na podporu obetí terorizmu ministerstva vnútra bude pre obeť terorizmu pôsobiť ako jednotné kontaktné miesto pre všetky konania, ktoré môžu začať ľudia a rodiny postihnuté teroristickým činom pred ústrednou štátnou správou, postúpením všetkých podaných žiadostí príslušnému orgánu a nadviazaním vzťahu s dotknutou osobou.

Okrem toho bude toto generálne riaditeľstvo spolupracovať s príslušnými orgánmi ústrednej štátnej správy a inými orgánmi verejnej správy vo veci pomoci a podpory pre obeť terorizmu na zabezpečenie komplexnej ochrany obeť.

Generálne riaditeľstvo na podporu obetí terorizmu bude zodpovedné za vybavovanie, riadenie a navrhovanie rozhodnutí o pomoci a náhrade škody pre tých, ktorí sú postihnutí trestnými činmi terorizmu.

Horúca linka podpory pre obeť

Počas fázy prijímania alebo orientačnej fázy sa môžete na úrady na podporu obetí trestných činov dostaviť osobne alebo sa na ne môžete obrátiť telefonicky.

Pre niektoré trestné činy ako násilie založené na rodovej príslušnosti existujú v Španielsku telefonické služby na pomoc a poradenstvo, napr. **telefonická služba pre informácie a právne poradenstvo týkajúce sa násillia založeného na rodovej príslušnosti na čísle 016** (*Servicio telefónico de información y asesoramiento jurídico en materia de violencia de género*).

V prípade obzvlášť zraniteľných obetí, napríklad maloletých osôb, existujú osobitné služby, napríklad **horúca linka nadácie ANAR (Pomoc pre ohrozené detí a mladistvých)** (*Servicio de atención telefónica de la Fundación ANAR*), zamerané na deti a mladých ľudí, dospelých a príbuzných maloletých osôb a príbuzných v prípade nezvestných maloletých osôb.

Telefonická služba pre poskytovanie informácií a právneho poradenstva týkajúceho sa násilia založeného na rodovej príslušnosti na čísle 016 poskytuje bezplatne odbornú pomoc 24 hodín denne, 365 dní v roku. Ručí sa za to, že údaje o osobách, ktoré využijú túto službu, vždy zostanú dôverné.

Pomoc je k dispozícii v 51 jazykoch. Konkrétne 24-hodinová pomoc je k dispozícii v španielčine, katalánčine, galícijčine, baskičtine, angličtine a francúzštine a prostredníctvom telefonической prekladateľskej služby pre volania v nemčine, portugalčine, mandarínčine, ruštine, arabčine, rumunčine a bulharčine. Pomoc v iných jazykoch je k dispozícii prostredníctvom telefonической prekladateľskej služby.

Dostupnosť služby pre ľudí s poruchami sluchu alebo reči je zabezpečená prostredníctvom týchto prostriedkov:

- textový telefón (TTY) na čísle 900 116 016,
- služba *Telesor* prostredníctvom webového sídla *Telesor* (<https://www.telesor.es/>). V tomto prípade je potrebné internetové pripojenie,
- mobilný telefón alebo PDA. V oboch prípadoch je potrebné nainštalovať bezplatnú aplikáciu pomocou krokov uvedených na webovom sídle *Telesor*.

Táto služba ponúka pomoc každému, kto má otázky týkajúce sa konkrétnych prípadov násilia založeného na rodovej príslušnosti: ženským obetiam násilia založeného na rodovej príslušnosti, ľuďom, ktorí sú blízki ženskej obeti násilia založeného na rodovej príslušnosti (príbuzní, priatelia, susedia atď.), odborníkom, ktorí sa starajú o ženské obeť násilia založeného na rodovej príslušnosti, alebo tým, ktorí vedia o situácii tohto druhu násilia, atď.

Poskytované informácie sa týkajú zdrojov a práv, ktoré sú vám k dispozícii ako obeť tohto druhu trestného činu, v oblasti zamestnanosti, sociálnych služieb, finančnej podpory a informácií, pomoci, prijatia a zdrojov právneho poradenstva.

V prípade prijatia tiesňového volania sa volanie okamžite presmeruje na číslo tiesňového volania 112 príslušnej autonómnej oblasti.

Ak ste maloletou obeťou násilia založeného na rodovej príslušnosti, všetky volania, ktoré uskutočnite na číslo služby 016, budú presmerované na **horúcu linku pomoci pre deti a mladistvých ANAR (900 20 20 10)**.

Horúca linka nadácie ANAR (Pomoc pre ohrozené deti a mladistvých) (900 20 20 10) je bezplatná, dôverná a anonymná služba, ktorá je k dispozícii 24 hodín denne, 365 dní v roku a pozostáva hlavne z troch liniek pomoci:

- **Hlavným cieľom horúcej linky ANAR na pomoc deťom a mladistvým** je poskytnúť deťom alebo mladistvým volajúcim potrebnú podporu a usmernenie, keď majú problémy alebo sú v rizikovej situácii.
- **Horúca linka pre dospelé osoby a rodiny ANAR** je zameraná na dospelých, ktorí potrebujú usmernenie v otázkach týkajúcich sa maloletých osôb.
- **Horúca linka ANAR na čísle 116 000** pre prípady nezvestných maloletých osôb (harmonizované číslo sociálneho významu pre riešenie týchto prípadov v Európskej únii).

Táto služba presmeruje volania ktoré vykonáte na číslo služby 016, ak ste dospelá žena a obeť násilia založeného na rodovej príslušnosti alebo dospelá osoba, ktorá vie o prípade tohto druhu násilia.

Je podpora pre obeť bezplatná?

Áno. Prístup k službám starostlivosti a podpory pre obeť trestných činov, napríklad k úradom na podporu obetí trestných činov, je bezplatný a dôverný; nie je potrebné najprv podať oznámenie.

Aké druhy podpory mi môžu poskytnúť štátne služby alebo príslušné orgány?

Môžete sa obrátiť na úrady na podporu obetí trestných činov, ktoré nájdete vo všetkých [autonómnych oblastiach](#), takmer v každom hlavnom meste provincie a aj v iných mestách.

Úrady na podporu obetí trestných činov vám ako obeť trestného činu poskytnú komplexnú, koordinovanú a odbornú podporu pre obeť, ktorá vyhovuje vašim osobitným, právnym, psychologickým a sociálnym potrebám.

Úrady na podporu obetí trestných činov vám poskytnú najmä informácie o odborných službách a dostupných psychosociálnych zdrojoch a zdrojoch starostlivosti bez ohľadu na to, či ste podali oznámenie, a o spôsobe, ako získať prístup k týmto službám.

Poskytnú vám aj informácie o dostupných opatreniach v oblasti starostlivosti a podpory (zdravotné, psychologické alebo materiálne) a postupoch na ich získanie vrátane informácie o možnostiach získania náhradného ubytovania, ak je to potrebné.

Okrem toho vám poradia o spôsobe, akým môžete podať oznámenie, a postupe na jeho podanie, ako aj o možnosti získať právne poradenstvo a právnu ochranu a prípadne o podmienkach, za ktorých ich môžete získať bezplatne.

Úrady na podporu obetí trestných činov vás budú môcť odkázať na odborné právne, psychologické a sociálne služby v závislosti od vašich potrieb, napríklad obecné služby, služby sociálneho zabezpečenia, služby v oblastiach zdravotníctva, vzdelávania a zamestnanosti; združenia, nadácie a ďalšie neziskové subjekty; psychosociálne služby súdnej správy; a v prípade, že ste obeťou násilia založeného na rodovej príslušnosti, útvary pre koordináciu boja proti násiliu voči ženám (*Unidades de Coordinación contra la Violencia sobre la Mujer*) a útvary pre ženy (*Unidades sobre la Mujer*) v každej autonómnej oblasti a provincii.

Aké druhy podpory mi môžu poskytnúť mimovládne organizácie?

Mimovládne organizácie (MVO) môžu poskytnúť podporu obetiam osobitných druhov trestných činov prostredníctvom stanovenia personalizovaných postupov podľa potrieb a charakteristík jednotlivých obetí. Asistenčná funkcia zahŕňa najmä právne poradenstvo, informácie o rôznych dostupných zdrojoch a pomoci a psychologickú a emocionálnu podporu.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 12/03/2019